

Alkoholijuomien kulutus 2013 Konsumtion av alkoholdrycker 2013 Alcoholic beverage consumption 2013

Tuomo Varis
+358 29 524 7654
tuomo.varis@thl.fi

Sirpa Virtanen
+358 29 524 7495
sirpa.virtanen@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 29 524 6000
www.thl.fi

Alkoholijuomien kulutus 2013

15.4.2014

Alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 11,6 litraa 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti vuonna 2013. Kokonaiskulutus on pysynyt ennallaan vuoteen 2012 verrattuna.

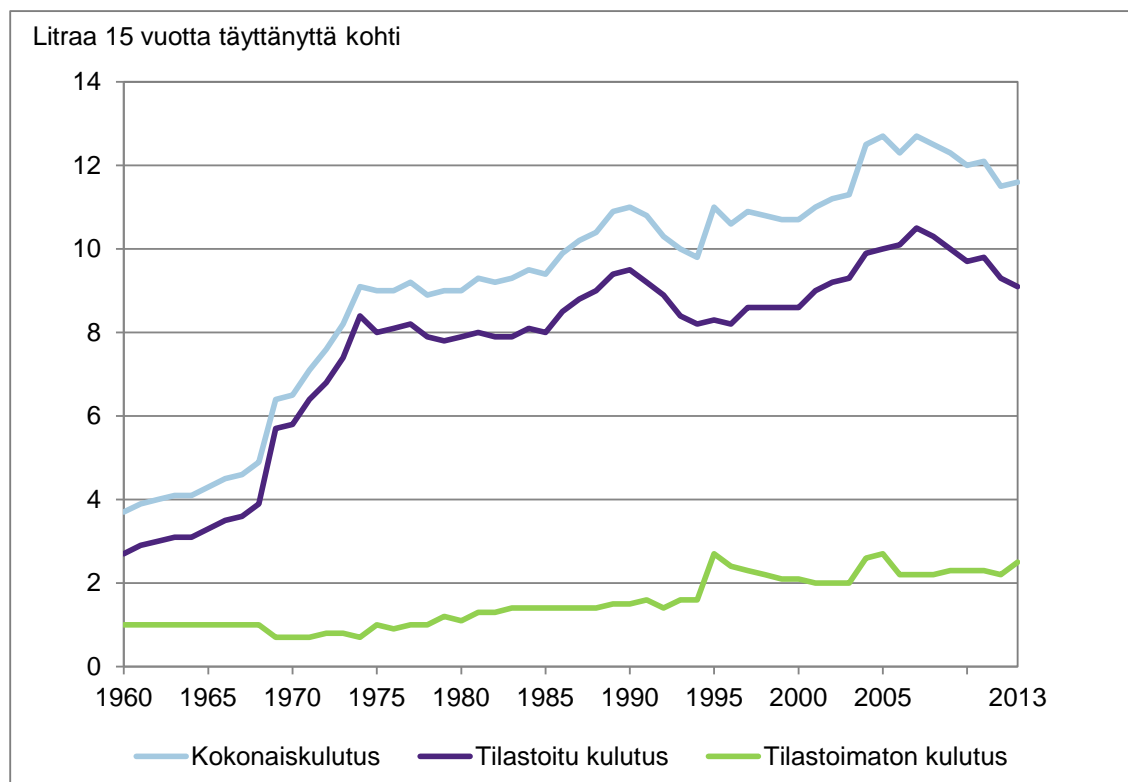
Vuoden 2014 alussa tapahtuneen alkoholijuomaveron korotuksen takia päivittäistavarakauppa ja anniskeluravintolat hankkivat alkoholia varastoon joulukuussa 2013. Nämä juomat myytiin kuluttajille vasta vuonna 2014, mutta juomat tilastoituvat vuoden 2013 kulutukseksi. Alkoholijuomien kokonaiskulutus ei siis ole todellisuudessa kasvanut vuonna 2013.

Vuonna 2013 alkoholijuomien tilastoitu kulutus väheni 9,1 litraan 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti. Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus arvioitiin 2,5 litraksi. Tilastoimattoman kulutuksen arvioidaan lisääntyneen vuonna 2013 noin 12 prosenttia edellisestä vuodesta. Kasvu perustui alkoholijuomien matkustajatuonnin kasvuun.

Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen osuus alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta on noin 78 prosenttia ja tilastoimattoman kulutuksen osuus on noin 22 prosenttia. Alkoholijuomien matkustajatuonnin osuus arvioidaan noin 80 prosentiksi tilastoimattomasta alkoholinkulutuksesta.

Tilastoraportissa alkoholijuomien kulutustilastot esitetään ”litraa 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti”. Aiemmissa tilastoraporteissa tilastot on raportoitu ”litraa asukasta kohti”. Esitystavan muutos on tehty alkoholijuomien kulutuksen kansainvälisen vertailtavuuden parantamiseksi.

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutus 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti 1960–2013

Alkoholijuomien tilastoitu ja tilastoimaton kulutus

Alkoholijuomien kulutuksella tarkoitetaan kulutusta koko maan tasolla. Kokonaiskulutus jaetaan tilastoituun ja tilastoimattomaan kulutukseen. Alkoholijuomien kulutuksesta käytetään maakuntatasolla tai sitä pienemmällä alueella käsitettä ”alkoholijuomien myynti”. Käsite myynti kuvaa sitä, että kyseessä on nimenomaan alueella myyty alkoholi, ei välttämättä alueen asukkaiden kuluttama alkoholi. Mitä pienemmälle alueelle mennään, sitä varauksellisemmin on suhtauduttava alueella tapahtuvan myynnin ja alueen asukkaiden kulutuksen vastaavuuteen. Tilastoitu kulutus voidaan vielä eritellä anniskelukulutukseen ja vähittäiskulutukseen. Alkoholijuomien kulutus painottuu vähittäiskulutukseen eli Alkon myymälöistä sekä alkoholijuomia myyvistä elintarvikeliikkeistä, kioskeista ja huoltoasemilta hankittuihin alkoholijuomiin.

Vuonna 2013 alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli 41,3 miljoonaa litraa 100-prosenttista alkoholia. 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti laskettuna koko maassa kulutettiin 100-prosenttista alkoholia 9,1 litraa, kun vuonna 2012 tilastoitu kulutus oli 9,3 litraa. Tilastoitu kulutus näyttää siis vähentyneen noin kaksi prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. (Kuviot 1 ja 2, Taulukko 1.)

Vuoden 2014 alussa tapahtuneen alkoholijuomaveron korotuksen takia päivittäistavarakauppa ja anniskeluravintolat hankkivat alkoholia varastoon joulukuussa 2013. Nämä juomat myytiin kuluttajille vasta vuonna 2014, mutta juomat tilastoituvat vuoden 2013 kulutukseksi. Tästä johtuen alkoholijuomien tilastoitu kulutus on todellisuudessa vähentynyt vuonna 2013 enemmän kuin aiemmin mainittu noin kaksi prosenttia. Lisätietoa asiasta löytyy sivulta 9 ”Tilastoraportin muutokset” -kappaleesta.

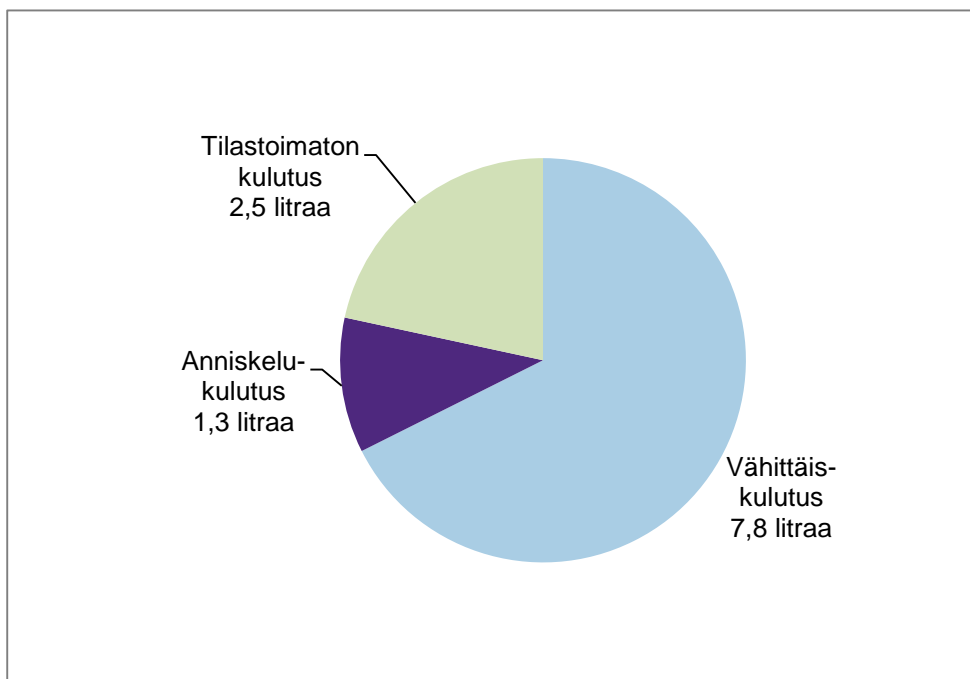
Taulukko 1. Alkoholijuomien kulutus 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti (15+) ja kokonaiskulutus asukasta kohti 1960–2013, litraa

	Tilastoitu kulutus (15+)	Tilastoima- ton kulutus (15+)	Kokonais- kulutus (15+)	Kokonais- kulutus (as.kohti)
1960	2,7	1,0	3,7	2,6
1965	3,3	1,0	4,3	3,1
1970	5,8	0,7	6,5	4,8
1975	8,0	1,0	9,0	7,0
1980	7,9	1,1	9,0	7,2
1985	8,0	1,4	9,4	7,6
1990	9,5	1,5	11,0	8,9
1995	8,3	2,7	11,0	8,8
2000	8,6	2,1	10,7	8,8
2005	10,0	2,7	12,7	10,5
2006	10,1	2,2	12,3	10,3
2007	10,5	2,2	12,7	10,5
2008	10,3	2,2	12,5	10,4
2009	10,0	2,3	12,3	10,2
2010	9,7	2,3	12,0	10,0
2011	9,8	2,3	12,1	10,1
2012	9,3	2,2	11,5	9,6
2013	9,1	2,5	11,6	9,7

Alkoholijuomien tilastoimattomaan kulutukseen lasketaan virallisen kulutustilaston ulkopuolelle jäävä alkoholin kulutus eli matkailijoiden tuoma alkoholi, laillinen ja laitton kotivalmistus, suomalaisten ulkomailla kuluttama alkoholi, salakuljetus sekä korvikealkoholit.

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen arvioitiin olleen vuonna 2013 noin 2,5 litraa 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti (Taulukko 1). Kaiken kaikkiaan tilastoimaton kulutus oli arviolta noin 11,2 miljoonaa litraa 100-prosenttista alkoholia. Tilastoimaton kulutus kasvoi noin 12 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2013 alkoholijuomien matkustajatuonti kasvoi noin 15 prosenttia edellisestä vuodesta. Suomalaiset matkustajat toivat ulkomailta yhteensä 75 miljoonaa litraa alkoholijuomia, mikä 100-prosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna on 8,9 miljoonaa litraa. Matkustajatuonnin osuus oli arviolta noin 79 prosenttia tilastoimattomasta alkoholinkulutuksesta.

Kuvio 2. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus (vähittäiskulutus ja anniskelukulutus) ja tilastoimaton kulutus 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 2013

Vuonna 2013 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 11,6 litraa 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti laskettuna (Taulukko 1). Kokonaiskulutus näyttää kasvaneen edellisestä vuodesta noin 0,1 litraa eli alle prosentin. Ottaen huomioon alkoholijuomien varastoinnin, kokonaiskulutus ei ole todellisuudessa kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2013 tilastoimattoman alkoholinkulutuksen eli käytännössä alkoholijuomien matkustajatuonnin kasvusta huolimatta.

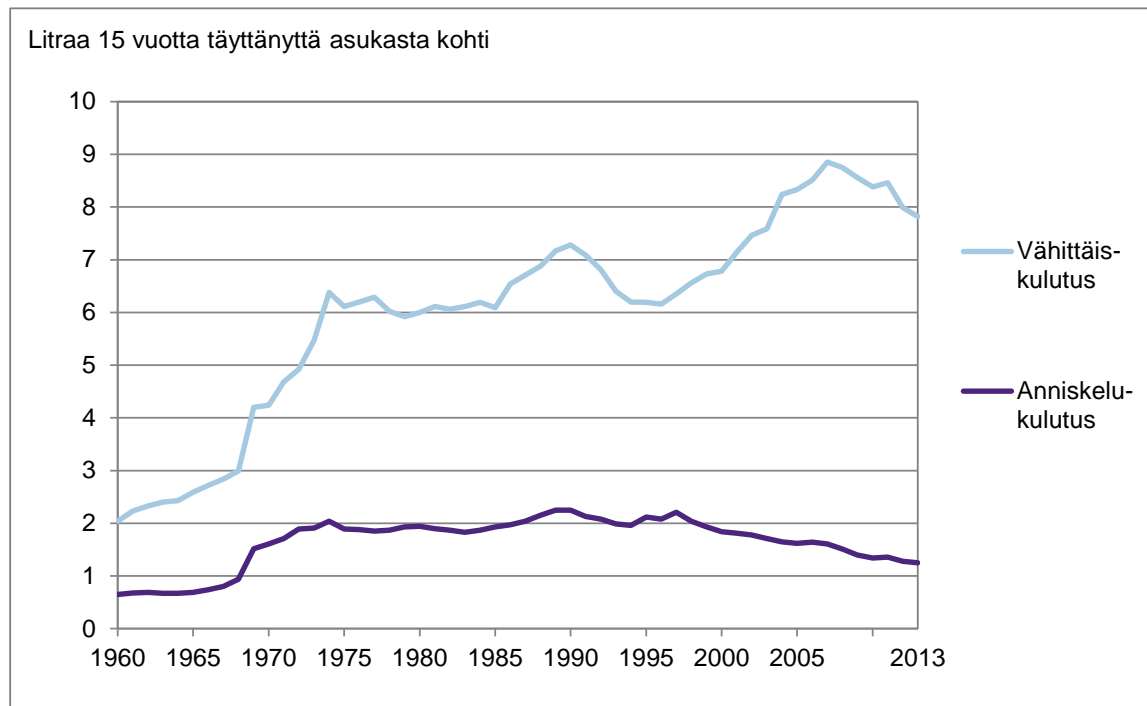
Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen osuus alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta oli vuonna 2013 noin 78 prosenttia (kuvio 2). Vähittäiskulutuksen osuus alkoholin tilastoidusta kulutuksesta oli noin 86 prosenttia ja anniskelukulutuksen osuus 14 prosenttia.

Vuonna 2013 alkoholijuomien anniskelukulutus näyttää vähentyneen noin 2 prosenttia 100-prosenttisena alkoholina mitattuna edelliseen vuoteen verrattuna. Kun varastointi otetaan huomioon, on anniskelukulutuksen todellinen lasku suurempi. Anniskelukulutus on vähentynyt kymmenessä vuodessa noin 20 prosenttia. Vuonna 2004 se oli 7,1 miljoonaa litraa 100-prosenttista alkoholia, kun se vuonna 2013 oli enää 5,7 miljoonaa litraa. Vastaavat luvut 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti olivat 1,7 litraa ja 1,3 litraa. Anniskelukulutuksen osuus alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta oli vuonna 2013 viime vuosien tapaan noin 11 prosenttia. (Kuviot 2 ja 3.)

Vuosina 2004–2013 alkoholijuomien vähittäiskulutuksen määrä on vaihdellut. Kokonaisuudessaan se oli 35,6 miljoonaa litraa 100-prosenttista alkoholia sekä vuonna 2004 että vuonna 2013. Kun

vähittäiskulutusta tarkastellaan samalla ajanjaksolla 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti, niin vähittäiskulutus on laskenut noin viisi prosenttia 8,2 litrasta 7,8 litraan 100-prosenttista alkoholia. (Kuviot 2 ja 3.)

Kuvio 3. Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2013

Alkoholijuomien kulutuksen rakenne

Vuonna 2013 alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen rakenne pysyi pääosin samankaltaisena kuin edellisvuosina. Mallasjuomien osuus alkoholijuomien tilastoidusta kulutuksesta on noussut yli prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta noin 47 prosenttiin. Väkevien alkoholijuomien osuus on laskenut vajaalla prosenttiyksiköllä noin 22 prosenttiin. Mietojen viinien osuus tilastoidusta kulutuksesta oli 19 prosenttia, long drink -juomien 6 prosenttia ja siiderien 5 prosenttia. (Kuvio 4, Taulukko 2.)

Päivittäistavarakaupan ja anniskeluravintoloiden alkoholiveron korotuksiin kytkeytynyt alkoholijuomien varastointi on toteutunut sekä vuonna 2011 että vuonna 2013 erisuuruksena eri juomaryhmillä. Siksi kulutuksen kehityksen tarkka vertailu juomaryhmittäin tilastojen perusteella vuodesta 2012 vuoteen 2013 on vaikeaa. Kaikkien kuviossa 5 esitettyjen juomaryhmien todellinen kulutus kuitenkin väheni vuonna 2013 edellisestä vuodesta.

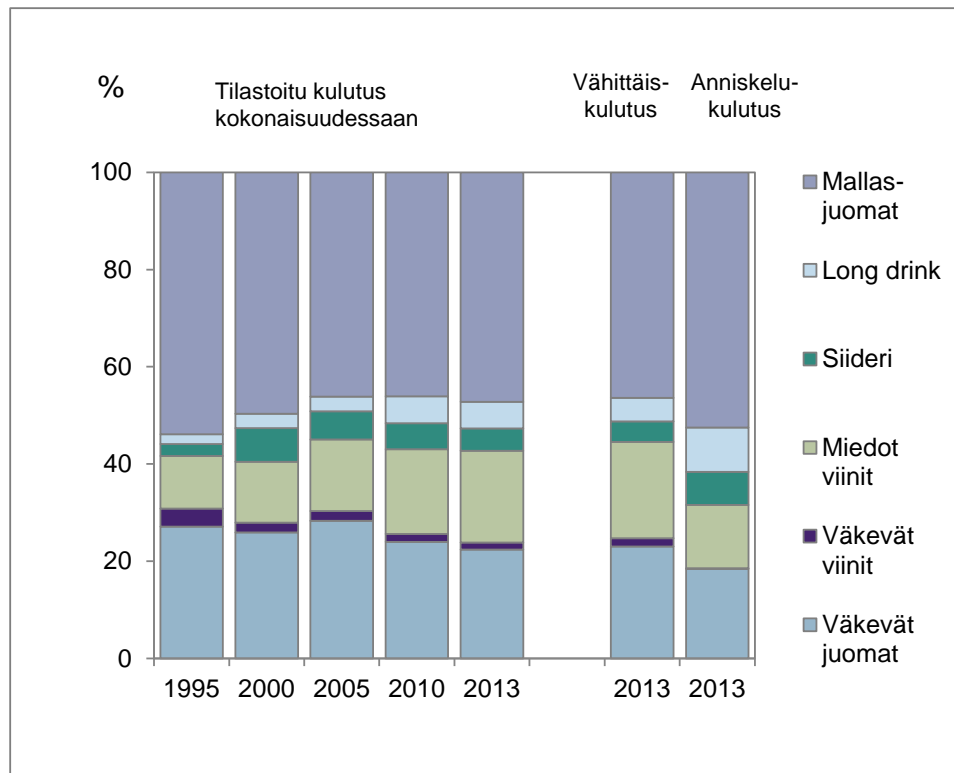
Kuviota 5 tarkasteltaessa on myös huomioitava, että alkoholijuomien varastoinnilla on pienempi vaikutus väkevien juomien ja etenkin viinien kulutuslukuihin vuosina 2012 ja 2013 kuin mallasjuomien, siiderin tai long drink -juomien lukuihin. Näin ollen väkevien juomien kulutuksen voidaan sanoa alentuneen vuonna 2013 noin 6 prosenttia edellisvuodesta eli selvästi enemmän kuin viinien kulutus, joka aleni noin 2 prosenttia. Varastojen muutoksesta johtuen mallasjuomien, siiderin ja long drink -juomien kulutuksen aleneminen jäänee pienemmäksi kuin väkevien juomien kulutuksen aleneminen, mutta on suurempi kuin viinien kulutuksen aleneminen.

Mallasjuomien kulutus 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti kasvoi aina 1990-luvun alkuun saakka, jonka jälkeen niiden kulutus on hieman vähentynyt viime vuosina. Väkevien alkoholijuomien

kulutus on vähentynyt verrattuna 1970- ja 1980-lukujen huippuvuosiin, jolloin väkeviä kulutettiin 100-prosenttisena alkoholina lähes 4 litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti (Kuvio 5). Väkevien alkoholijuomien kulutus on laskenut vuodesta 2007 lähes kolmanneksella.

Viinien kulutus 1,8 litraa 100-prosenttista alkoholia 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti vuonna 2013, jää selkeästi mallasjuomien kulutusta pienemmäksi ja hieman pienemmäksi kuin väkevien alkoholijuomien kulutus. Siiderien ja long drink -juomien suosio on kasvanut 1990-luvulta lähtien, mutta niiden kulutus on vähentynyt etenkin siiderin osalta viime vuosina. (Kuvio 5.)

Kuvio 4. Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen rakenne juomaryhmittäin 100-prosenttisena alkoholina 1995–2013

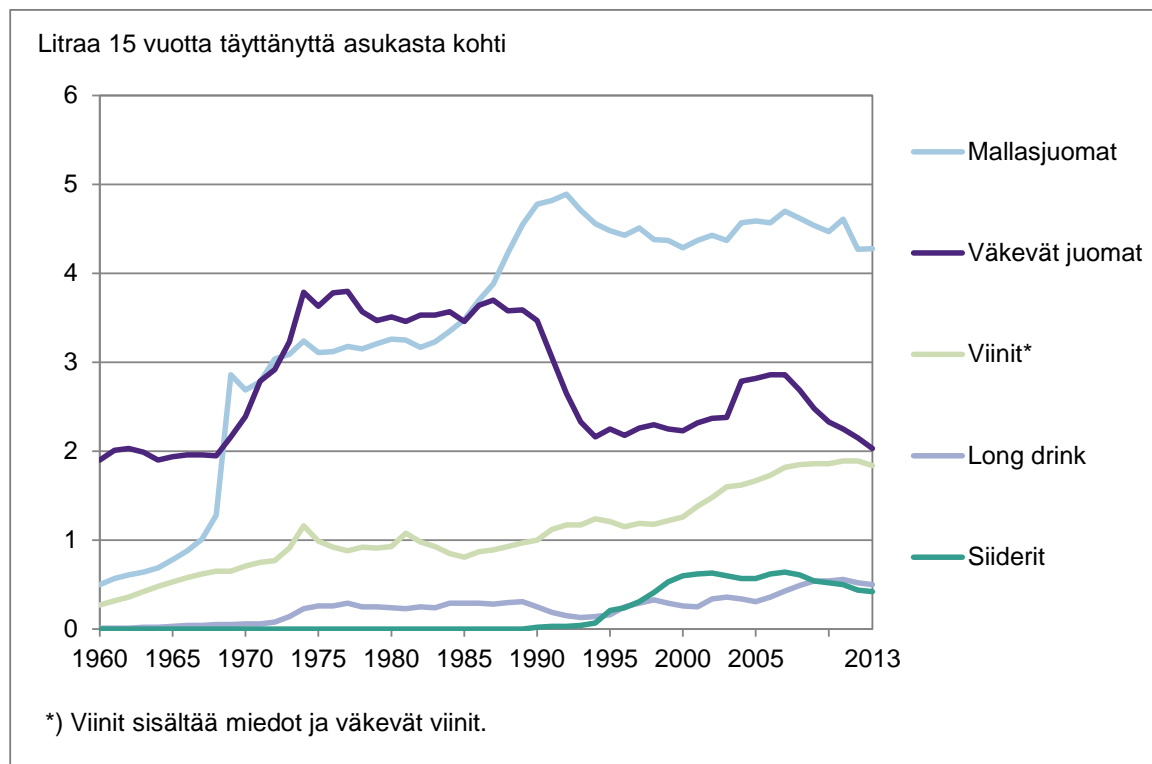

Taulukko 2. Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen rakenne prosentteina juomaryhmittäin 100-prosenttisena alkoholina 1995–2013

	Väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siideri	Long drink	Mallasjuomat
1995	27,1	3,7	10,9	2,5	2,0	53,9
2000	25,9	2,1	12,5	6,9	3,0	49,7
2005	28,3	2,0	14,8	5,8	3,1	46,1
2010	24,0	1,7	17,4	5,4	5,5	46,1
2011	23,0	1,5	17,8	5,1	5,7	47,0
2012	23,2	1,6	18,8	4,7	5,6	46,0
2013	22,4	1,5	18,9	4,6	5,5	47,2
Josta:						
Vähittäiskulutus						
2013	23,0	1,7	19,8	4,2	4,9	46,4
Anniskelukulutus						
2013	18,4	0,2	13,0	6,8	9,2	52,5

Alkoholijuomien vähittäiskulutuksessa ja anniskelukulutuksessa juomaryhmien kulutuksen rakenne eroaa toisistaan myös vuonna 2013. Kun tarkastellaan alkoholijuomien vähittäiskulutusta ja anniskelukulutusta, juomaryhmien osuuksien suuruusjärjestys on samanlainen, mutta juomaryhmien osuudet vaihtelevat. Vähittäiskulutuksessa sekä mietojen viinien että väkevien juomien osuus on suurempi kuin anniskelukulutuksessa. Sen sijaan mallasjuomien, siidereiden ja long drink -juomien osuudet ovat anniskelukulutuksessa suurempia kuin vähittäiskulutuksessa. Väkevien viinien kulutus painottuu vähittäiskulutukseen. (Kuvio 4, Taulukko 2.)

Kuvio 5. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus juomaryhmittäin 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2013 (siiderit 1990–2013)

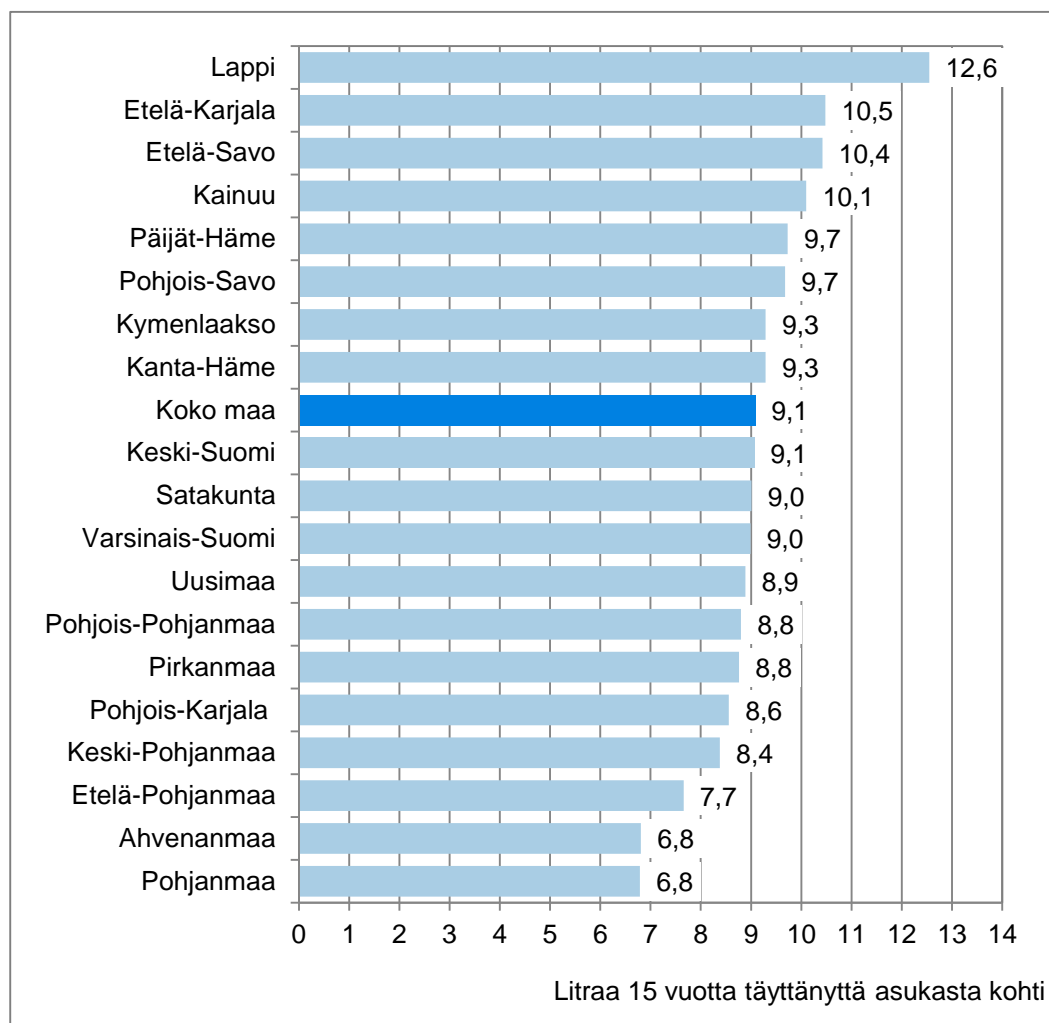
Alkoholijuomien myynti maakunnittain

Alkoholijuomien myynti koostuu alkoholijuomien vähittäis- ja anniskelumyynnistä. Maakunnittain tarkasteltuna Lapissa myytiin vuonna 2013 edellisien vuosien tapaan eniten alkoholia 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti, 12,6 litraa. Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla alkoholia myytiin vähiten, 6,8 litraa. (Kuvio 6, liitetaulukko 1). Lapin koko maan keskiarvoa suurempi asukaslukuun suhteutettu alkoholin myynnin määrä johtuu muun muassa alkoholijuomien rajakaupasta eli ruotsalaisten ja norjalaisten Suomessa tekemistä alkoholiostoista sekä matkailijoiden runsaasta määrästä Lapissa.

Vuoteen 2012 verrattuna alkoholin myynti väheni lähes kaikissa maakunnissa. Alkoholin myynti laski eniten Uudellamaalla (-3,6 %) ja Pirkanmaalla (-3,0 %). Alkoholin myynti kasvoi kolmessa maakunnassa: Ahvenanmaalla (2,6 %), Etelä-Karjalassa (1,9 %) ja Keski-Pohjanmaalla (0,1 %). (Kuvio 6, Liitetaulukko 1.)

Alkoholijuomien kulutustilaston alueellisia tietoja löytyy myös Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta www.sotkanet.fi.

Kuvio 6. Alkoholijuomien tilastoitu myynti maakunnissa 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 2013

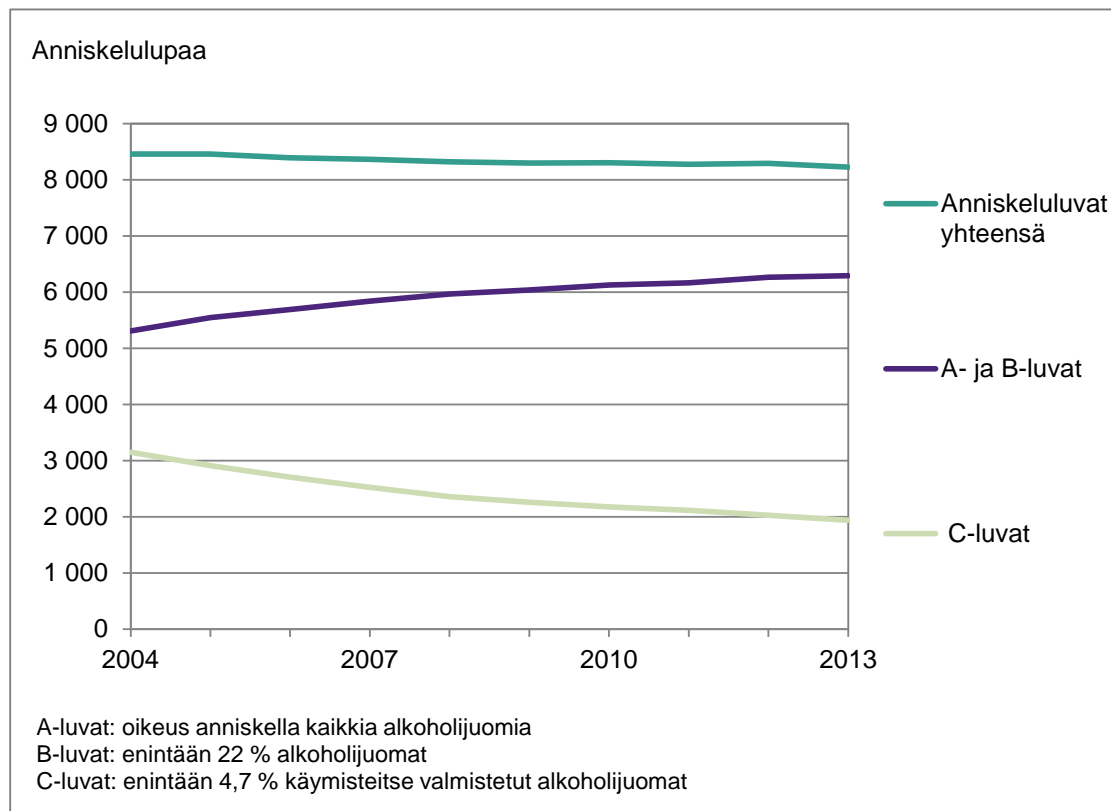
Alkoholijuomien jakeluverkosto

Vuonna 2013 Alkon myymälöiden määrä lisääntyi yhdellä myymälällä 352:een edellisestä vuodesta. Alkon luovutuspaikkoja eli tilauspalvelupisteitä oli paikkakunnilla, joissa ei ole Alkon myymälää, 107 eli yksi vähemmän kuin vuonna 2012. Alkoholijuomia myyvien elintarvikeliikkeiden, kioskien ja huoltoasemien määrä väheni 140:llä ja niitä oli 5 371. Tilaviini- ja sahtimyymlöiden määrä (31) oli sama kuin vuonna 2012. (Liitetaulukot 2 ja 3.)

Ravintoloiden A- ja B-anniskelulupien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta 6 291:een. C-lupien määrä väheni edelleen 87 kappaleella ja vuonna 2013 niitä oli 1 937. (Kuvio 7, liitetaulukot 2 ja 3). Vuodesta 2004 vuoteen 2013 A- ja B-lupien määrä on kasvanut 18 prosenttia, mutta C-lupien määrä on vähentynyt 38 prosenttia. Anniskelulupien määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa yhteensä 228 kappaleella eli noin kolme prosenttia.

A-anniskeluluvan omaavat ravintolat saavat anniskella kaikkia alkoholijuomia, B-anniskeluluvan ravintolat saavat anniskella enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia, ja C-luvan ravintolat saavat anniskella korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä, käymisteitse valmistettuja alkoholijuomia.

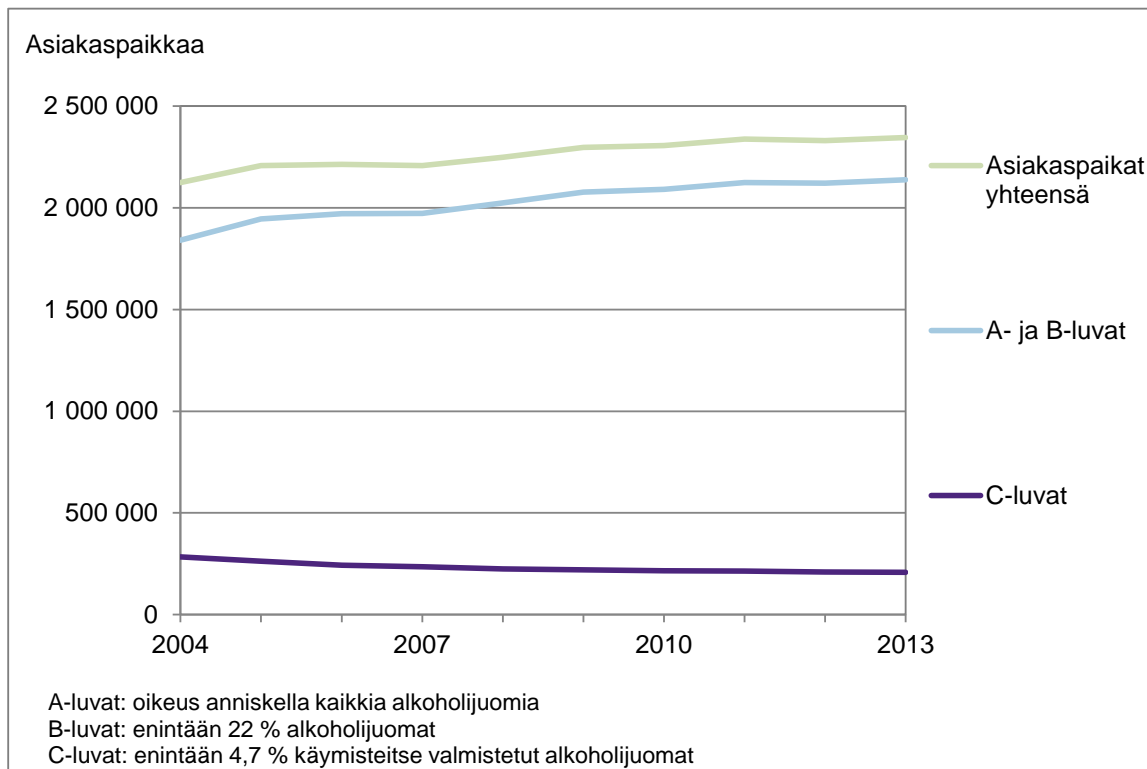
Kuvio 7. Anniskelulupien määrä 2004–2013

Vuonna 2013 A- ja B-ravintoloissa oli viime vuosien tapaan yli 2 miljoonaa asiakaspaikkaa. Asiakaspaikkojen määrä kasvoi edellisvuodesta noin 16 400 paikalla. C-ravintoloiden asiakaspaikat vähenivät puolestaan yli 800 paikalla. Vuonna 2013 niitä oli 208 000.

Vuodesta 2004 A- ja B-ravintoloiden asiakaspaikkojen määrä on lisääntynyt noin 16 prosenttia. Samalla C-ravintoloiden asiakaspaikat ovat vähentyneet 27 prosenttia. Kaiken kaikkiaan anniskeluravintoloiden asiakaspaikkojen määrä on kymmenessä vuodessa kasvanut yhteensä noin 10 prosenttia. (Kuvio 8, liitetaulukot 2 ja 3.)

Kuvio 8. Anniskeluravintoloiden asiakaspaikkojen määrä vuosina 2004–2013

Tilastoraportin muutokset

Tässä raportissa alkoholijuomien kulutusta koskevat tilastot on siirrytty esittämään ”litraa 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti”. Aiemmissa tilastoraporteissa tilastot on esitetty ”litraa asukasta kohti”. Muutos on tehty kansainvälisen vertailtavuuden parantamiseksi. Esimerkiksi WHO raportoi tietokannoissaan eri maiden alkoholijuomien kulutuksen ”litraa 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti” ja myös muissa Pohjoismaissa on käytössä tämä esitystapa.

Viime vuosikymmeninä alkoholijuomien kulutuksesta on raportoitu tilastoraporteissa ja Päihdetilastollisessa vuosikirjassa sekä ”litraa asukasta kohti” että ”litraa 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti”. Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta www.sotkanet.fi on saatavilla myös tiedot alkoholijuomien kulutuksesta ”litraa 18 vuotta täyttäneitä kohti”.

Viime vuosina alkoholijuomien kokonaiskulutuksen kehityksen kuvaamista on vaikeuttanut vuoden alussa suoritettuihin alkoholiveron korotuksiin kytkeytynyt alkoholijuomien varastointi. Suomessa noudatetusta tilastointitavasta johtuu, että vähittäiskaupan ja ravintoloiden ennen veronkorotusta varastoimat alkoholijuomat katsotaan kulutetuksi silloin kuin ne siirtyvät valmistajilta, tukkumyyjiltä ja maahantuojilta vähittäiskaupalle. Toisin sanoen vuonna 2013 joulukuussa varastoon ostetut alkoholijuomat ovat mukana vuoden 2013 tilastoidussa alkoholinkulutuksessa, vaikka ne tulevat myydyiksi kuluttajille vasta vuoden 2014 kuluessa.

Vuoden 2012 ja 2013 alkoholijuomien kulutuksen vertailua vaikeuttaa lisäksi se, että vuoden 2012 tammikuussa toteutettu alkoholiveron korotus kasvatti alkoholijuomien varastoja vuonna 2011. Kun nämä juomat sitten vuoden 2012 puolella myytiin kuluttajille ja nautittiin, niin ne eivät kuitenkaan kasvattaneet vuoden 2012 kulutuslukua, koska ne sisältyivät jo vuoden 2011 kulutuslukuun. Yksinkertaistaen, kuviossa 1 näkyvä alkoholijuomien kokonaiskulutuksen kasvu vuonna 2011 onkin varastojen kasvua ja vuoden 2012 voimakas kokonaiskulutuksen lasku selittyy osittain vuonna 2011 varastoitujen alkoholijuomien käytöllä vuonna 2012.

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Väkevä alkoholijuoma: Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viina ja muu väkevä juoma.

Väkevä viini: Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Siideri: Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, jonka alkoholipitoisuus on enintään 8,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Long drink -juoma: Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä valmistettu juoma. Käymisteitse valmistettu long drink -juoma sisältää enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Tislattua alkoholia lisätään ainoastaan ns. vahvoin long drink -juomiin, jotka sisältävät enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joiden myynti on sallittua vain Alkon myymälöissä ja A- ja B-ravintoloissa.

Mallasjuomat: Sisältää vahvan oluen ja keskioluen. Vahva olut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskiolut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuomien kulutus: Alkoholijuomien tilastoitu ja tilastoimaton kulutus kotimaassa. Kulutuksen käsite viittaa alkoholijuomien kulutukseen koko maan tasolla.

Tilastoitu kulutus: Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja alkoholijuomien anniskelukulutus kotimaassa.

Tilastoimaton kulutus: Matkailijoiden tuomat alkoholijuomat, matkailijoiden ulkomailla nauttima alkoholi, alkoholijuomien laillinen ja laitton kotivalmistus, salakuljetetut alkoholijuomat ja korvikealkoholi. Tilastoimaton alkoholinkulutus arvioidaan tutkimusten perusteella. Lisää tietoja tutkimuksesta löytyy laatuselosteesta.

Vähittäiskulutus: Vähittäismyynti Alkon myymälöistä ja luovutuspaikoista eli tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille, huoltoasemille ja kioskeille ja tilaviini- ja sahtimyymlöille.

Anniskelukulutus: Anniskelukulutusta mitataan seuraamalla alkoholijuomien toimituksia anniskeluravintoloille.

A-ravintolat: anniskelulupa kaikille alkoholijuomille

B-ravintolat: anniskelulupa miedoille alkoholijuomille

C-ravintolat: anniskelulupa etyylialkoholia enintään 4,7 tilavuusprosenttia sisältäville alkoholijuomille.

Alkoholijuomien myynti: Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelumyynti maakunnissa tai kunnissa.

15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti laskettu alkoholin kulutus: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneitä asukkaita koskevaa väkilukua 31.12.

Taulukoissa käytetyt symbolit

- Ei yhtään havaintoa (Esimerkiksi kunnassa ei ole yhtään myyntipistettä)
0 Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

Konsumtion av alkoholdrycker 2013

15.4.2014

År 2013 var totalkonsumtionen av alkoholdrycker omräknad till 100-procentig alkohol 11,6 liter per invånare 15 år och över. Totalkonsumtionen har förblivit oförändrad jämfört med 2012.

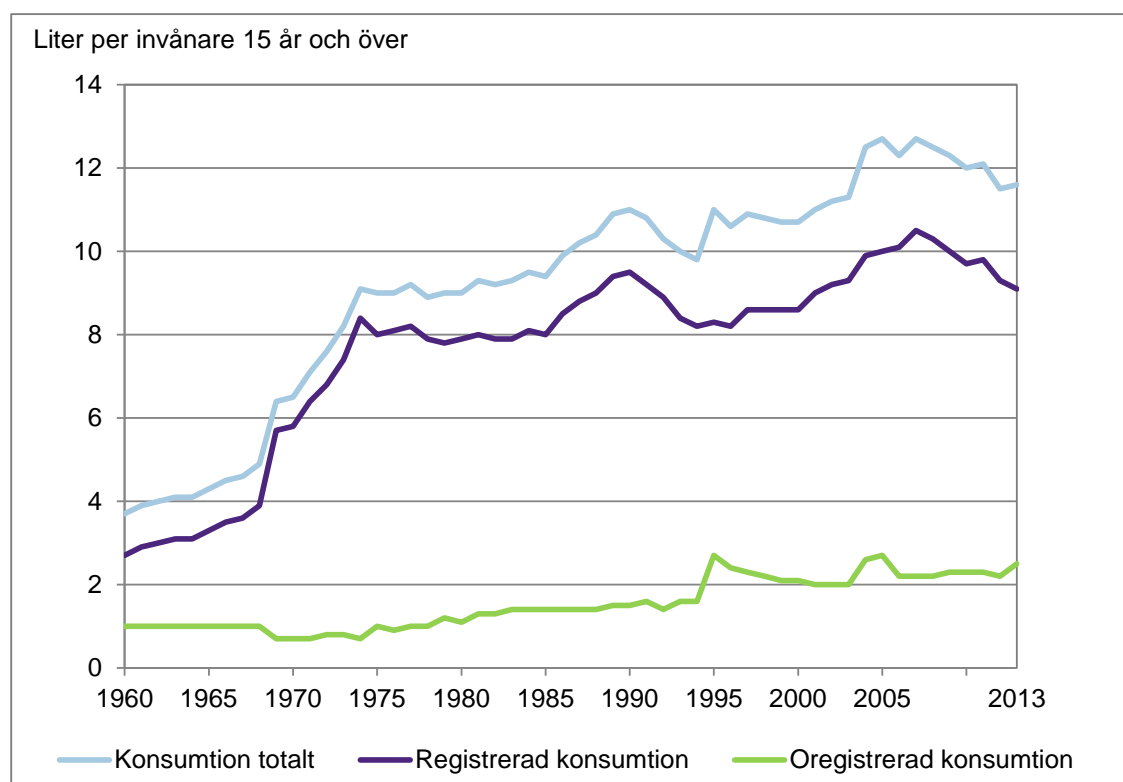
På grund av höjningen av alkoholskatten i början av 2014 skaffade dagligvaruhandeln och restauranger med serveringstillstånd alkoholdrycker till sina lager i december 2013. Dessa drycker såldes till konsumenterna under 2014, men dryckerna registrerades som konsumtion under 2013. Totalkonsumtionen av alkoholdrycker ökade alltså i själva verket inte under 2013.

År 2013 minskade den registrerade alkoholkonsumtionen omräknad till 100-procentig alkohol till 9,1 liter per invånare 15 år och över. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen uppskattades vara 2,5 liter. År 2013 uppskattas den oregistrerade alkoholkonsumtionen ha ökat med cirka 12 procent jämfört med året innan. Ökningen grundar sig på en ökning av resandeförseln av alkoholdrycker.

Den registrerade alkoholkonsumtionens andel av totalkonsumtionen av alkoholdrycker var cirka 78 procent och den oregistrerade konsumtionens andel var cirka 22 procent. Resandeförseln av alkoholdrycker uppskattas stå för cirka 80 procent av den oregistrerade alkoholkonsumtionen.

Konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker presenteras i statistikrapporten i "liter per invånare 15 år och över". I tidigare statistikrapporter har konsumtionsstatistiken presenterats i "liter per invånare". Syftet med det förändrade framställningssättet är att förbättra jämförbarheten av alkoholkonsumtionen på internationell nivå.

Diagram 1. Alkoholkonsumtionen omräknad till 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över 1960–2013

Registrerad och oregistrerad konsumtion av alkohol

Med alkoholkonsumtion avses konsumtionen på landsnivå. Konsumtionen består av registrerad och oregistrerad konsumtion. När man talar om konsumtion av alkoholdrycker på landskapsnivå eller inom mindre regioner än landskapen, används begreppet "försäljning av alkoholdrycker". Begreppet försäljning anger att det uttryckligen är fråga om alkohol som sålts inom området och inte nödvändigtvis alkohol som områdets invånare konsumerat. Ju mindre område som avses, desto mer avvaktande måste man förhålla sig till korrelationen mellan försäljningen inom området och invånarnas konsumtion. Den registrerade konsumtionen kan ytterligare delas in i konsumtion av serverad alkohol och detaljhandelskonsumtion. Merparten av alkoholkonsumtionen består av detaljhandelskonsumtion, dvs. konsumtion av alkoholdrycker som köpts i Alkos butiker och sådana livsmedelsbutiker, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker.

År 2013 var den registrerade alkoholkonsumtionen 41,3 miljoner liter 100-procentig alkohol. I hela landet konsumerades 9,1 liter 100-procentig alkohol per invånare, 15 år och över, medan den registrerade konsumtionen 2012 var 9,3 liter. Den registrerade konsumtionen är alltså till synes cirka två procent lägre än året innan. (Diagram 1 och 2, tabell 1.)

På grund av höjningen av alkoholskatten i början av 2014 skaffade dagligvaruhandeln och restauranger med serveringstillstånd alkoholdrycker till sina lager i december 2013. Dessa drycker såldes till konsumenterna under 2014, men dryckerna registrerades som konsumtion under 2013. På grund av detta har den registrerade alkoholkonsumtionen i själva verket minskat med mer än ovan nämnda två procent under 2013. Ytterligare information om saken finns på sidan 9 i stycket "Förändringar i statistikrapporten".

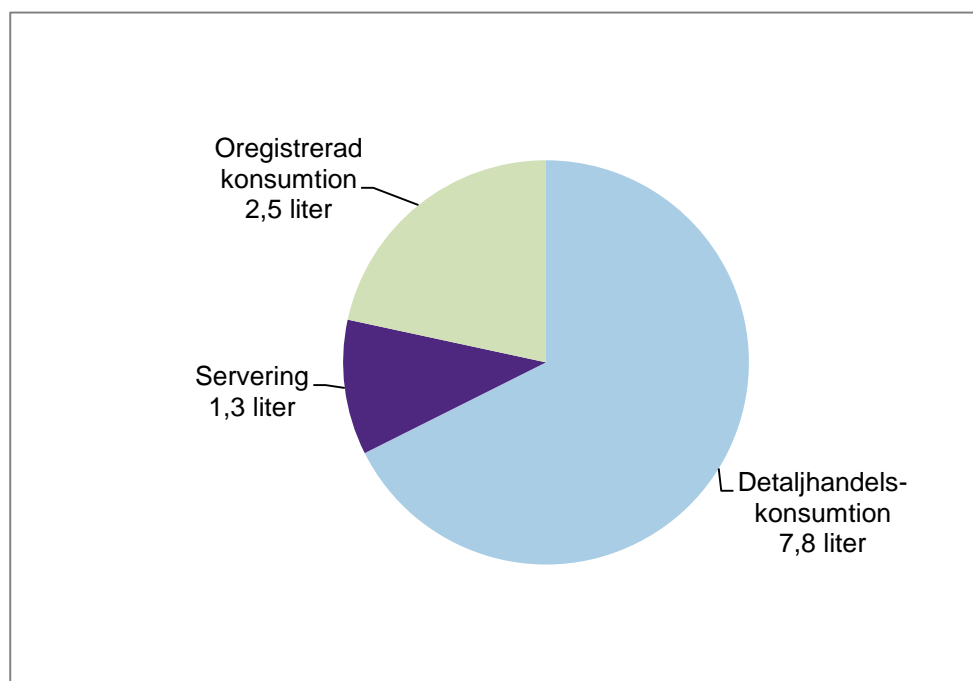
Tabell 1. Alkoholkonsumtionen omräknad till 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över och som totalkonsumtion per invånare 1960–2013, liter

	Registrerad konsumtion	Oregistrerad konsumtion	Konsumtion totalt	Konsumtion totalt
1960	2,7	1,0	3,7	2,6
1965	3,3	1,0	4,3	3,1
1970	5,8	0,7	6,5	4,8
1975	8,0	1,0	9,0	7,0
1980	7,9	1,1	9,0	7,2
1985	8,0	1,4	9,4	7,6
1990	9,5	1,5	11,0	8,9
1995	8,3	2,7	11,0	8,8
2000	8,6	2,1	10,7	8,8
2005	10,0	2,7	12,7	10,5
2006	10,1	2,2	12,3	10,3
2007	10,5	2,2	12,7	10,5
2008	10,3	2,2	12,5	10,4
2009	10,0	2,3	12,3	10,2
2010	9,7	2,3	12,0	10,0
2011	9,8	2,3	12,1	10,1
2012	9,3	2,2	11,5	9,6
2013	9,1	2,5	11,6	9,7

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen omfattar den alkoholkonsumtion som inte ingår i den officiella konsumtionsstatistiken, dvs. resandeförsel, laglig och olaglig hemtillverkning, alkohol som finländare konsumerar utomlands, smuglad alkohol samt T-sprit och andra surrogat.

År 2013 uppskattades den oregistrerade alkoholkonsumtionen ha varit cirka 2,5 liter 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över (tabell 1). Sammantaget uppgick den oregistrerade konsumtionen uppskattningsvis till cirka 11,2 miljoner liter 100-procentig alkohol. Den oregistrerade konsumtionen ökade med ungefär 12 procent från föregående år. Resandeförseln av alkoholdrycker ökade 2013 med cirka 15 procent jämfört med året innan. Resenärerna medförde från utlandet totalt 75 miljoner liter alkoholdrycker, vilket motsvarar 8,9 miljoner liter hundra procentig alkohol. Resandeförselns andel uppgick till uppskattningsvis cirka 79 procent av den oregistrerade alkoholkonsumtionen.

Diagram 2. Registrerad alkoholkonsumtion (detaljhandelskonsumtion och servering) och oregistrerad konsumtion omräknad till 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över 2013

År 2013 var totalkonsumtionen av alkoholdrycker omräknad till 100-procentig alkohol 11,6 liter per invånare 15 år och över (tabell 1). Den totala konsumtionen ökade till synes med cirka 0,1 liter, dvs. med mindre än en procent, jämfört med året innan. Med beaktande av lagringen av alkoholdrycker har totalkonsumtionen i själva verket inte ökat mellan 2012 och 2013, trots ökningen i alkoholkonsumtionen, dvs. i praktiken ökningen i resandeförseln av alkoholdrycker.

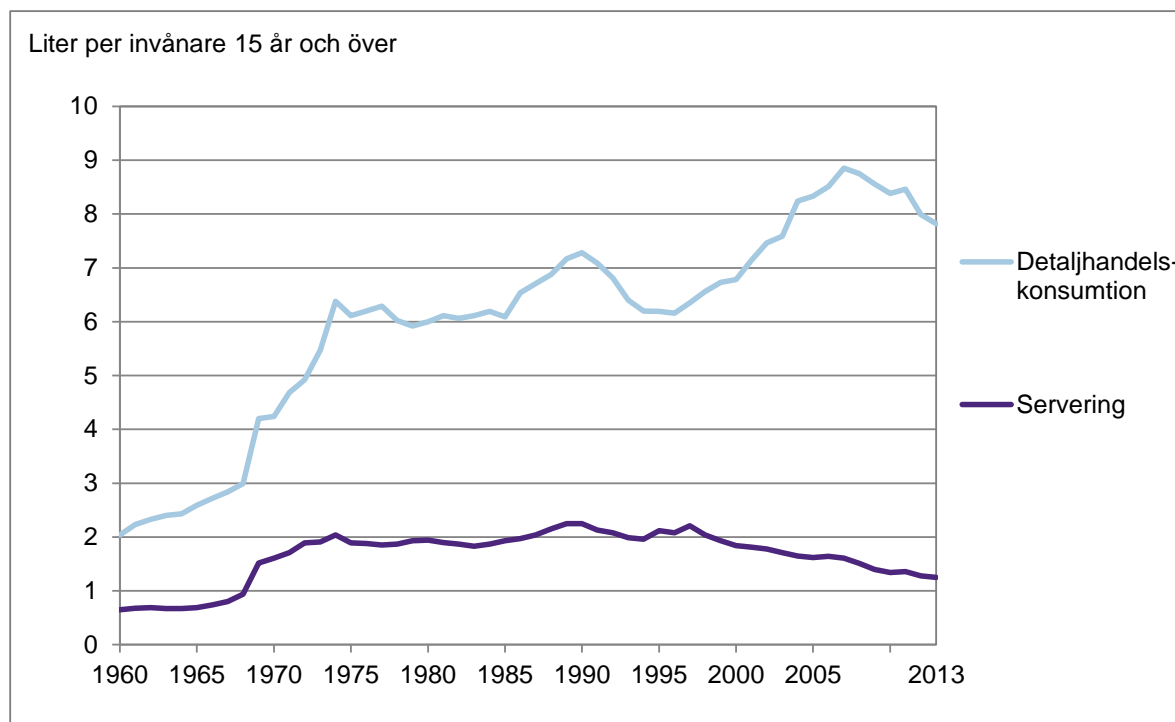
Den registrerade alkoholkonsumtionens andel av den totala konsumtionen var cirka 78 procent 2013 (diagram 2). Detaljhandelskonsumtionens andel av den registrerade alkoholkonsumtionen cirka 86 procent, medan den serverade alkoholens andel var 14 procent.

År 2013 minskade den serverade alkoholens andel till synes med cirka två procent jämfört med året innan mätt i 100-procentig alkohol. När man beaktar lagringen av alkohol är den verkliga minskningen av serverad alkohol större. Andelen serverad alkohol har minskat med cirka 20 procent på tio år. År 2004 var den 7,1 miljoner liter 100-procentig alkohol, medan den 2013 uppgick till endast 5,7 miljoner liter. Motsvarande siffror per invånare 15 år och över var 1,7 liter

och 1,3 liter. År 2013 uppgick konsumtionen av serverad alkohol liksom tidigare år till cirka 11 procent av totalkonsumtionen av alkoholdrycker. (Diagram 2 och 3.)

Detaljhandelskonsumtionen har varierat under åren 2004–2013. Totalt uppgick den till 35,6 miljoner liter 100-procentig alkohol både 2004 och 2013. När detaljhandelskonsumtionen under samma period granskas per invånare 15 år och över, har detaljhandelskonsumtionen minskat med cirka fem procent från 8,2 liter till 7,8 liter 100-procentig alkohol. (Diagram 2 och 3.)

Diagram 3. Detaljhandelskonsumtionen och konsumtionen av serverad alkohol omräknad till 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över 1960–2013

Alkoholkonsumtionens struktur

År 2013 hade den registrerade alkoholkonsumtionen till största delen en liknande struktur som under tidigare år. Maltdryckernas andel av den registrerade alkoholkonsumtionen hade ökat med mer än en procentenhet jämfört med året innan till cirka 47 procent. Andelen starka alkoholdrycker hade minskat med en dryg procentenhet till cirka 22 procent. Andelen lättviner utgjorde 19 procent av den registrerade konsumtionen, long drink sex procent och cider fem procent. (Diagram 4, Tabell 2.)

Inom dagligvaruhandeln och vid restauranger med serveringstillstånd har man lagrat alkohol med anknytning till höjningarna av alkoholskatten både 2011 och 2013 i olika mängd av olika varugrupper. Därför är det svårt att exakt jämföra utvecklingen från 2012 till 2013 enligt varugrupp utifrån statistiken. Den verkliga konsumtionen av alla de varugrupper som ingår i diagram 5 minskade ändå 2013 jämfört med året innan.

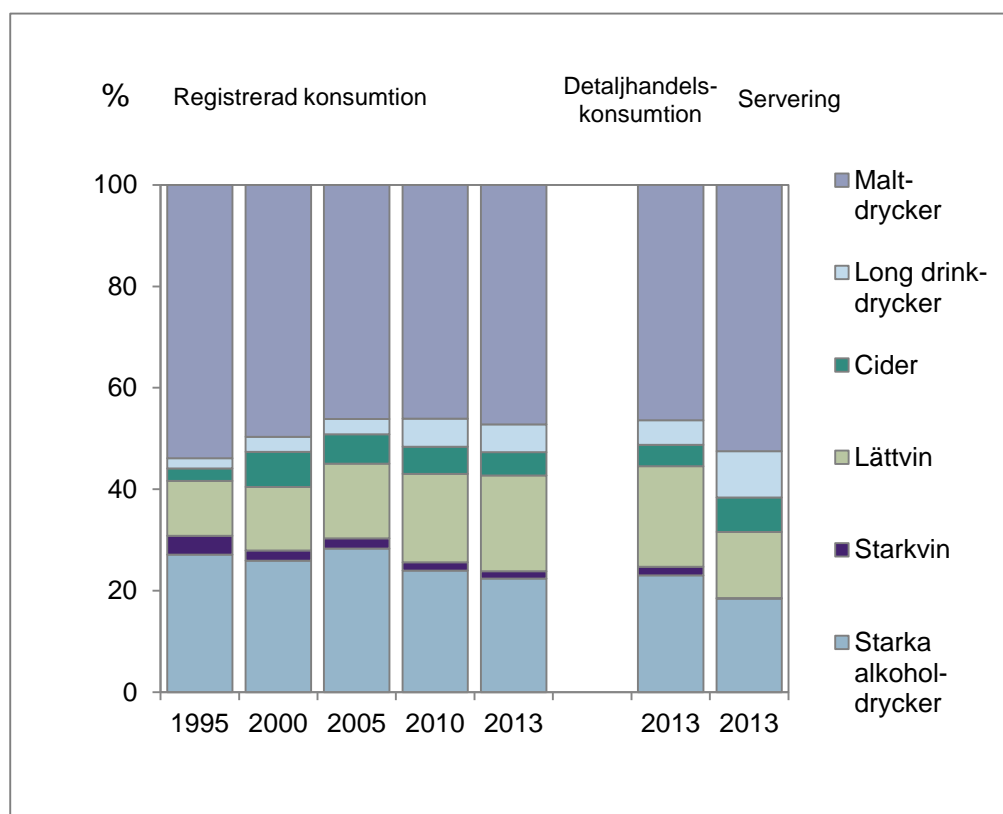
I diagram 5 bör man också observera att lagringen av alkoholdrycker har en mindre inverkan på konsumtionssiffrorna för starka drycker och i synnerhet viner åren 2012 och 2013, än på siffrorna för maltdrycker, cider eller long drink. Konsumtionen av starka drycker kan alltså sägas ha minskat under 2013 med cirka sex procent jämfört med året innan, alltså klart mera än konsumtionen av vin, som minskade med cirka två procent. På grund av lagerändringen torde minskningen av

konsumtionen av maltdrycker, cider och long drink bli mindre än minskningen av konsumtionen av starka drycker, men större än minskningen av vinkonsumtionen.

Konsumtionen av maltdrycker per invånare 15 år eller över ökade ända fram till början av 1990-talet, men sedan dess har konsumtionen minskat något under de senaste åren. Konsumtionen av starka alkoholdrycker har minskat jämfört med toppåren på 1970- och 1980-talet då konsumtionen av starka alkoholdrycker omräknad till 100-procentig alkohol uppgick till nästan 4 liter per invånare 15 år och över (diagram 5). Konsumtionen av starka alkoholdrycker har minskat med nästan en tredjedel sedan 2007.

Vinkonsumtionen, som 2013 uppgick till 1,8 liter 100-procentig alkohol per invånare 15 år eller över, är klart mindre än maltdryckskonsumtionen och litet mindre än konsumtionen av starka alkoholdrycker. Cider och long drink-drycker har ökat i popularitet sedan 1990-talet, men konsumtionen har minskat särskilt vad gäller cider under de senaste åren. (Diagram 5.)

Diagram 4. Den registrerade alkoholkonsumtionens struktur per varugrupp omräknad till 100-procentig alkohol 1995–2013

Tabell 2. Den registrerade alkoholkonsumtionens struktur i procent per varugrupp omräknad till 100-procentig alkohol 1995–2013

	Starka alkohol-drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink - drycker	Malt-drycker
1995	27,1	3,7	10,9	2,5	2,0	53,9
2000	25,9	2,1	12,5	6,9	3,0	49,7
2005	28,3	2,0	14,8	5,8	3,1	46,1
2010	24,0	1,7	17,4	5,4	5,5	46,1
2011	23,0	1,5	17,8	5,1	5,7	47,0
2012	23,2	1,6	18,8	4,7	5,6	46,0
2013	22,4	1,5	18,9	4,6	5,5	47,2

Detaljhandelskonsumtion

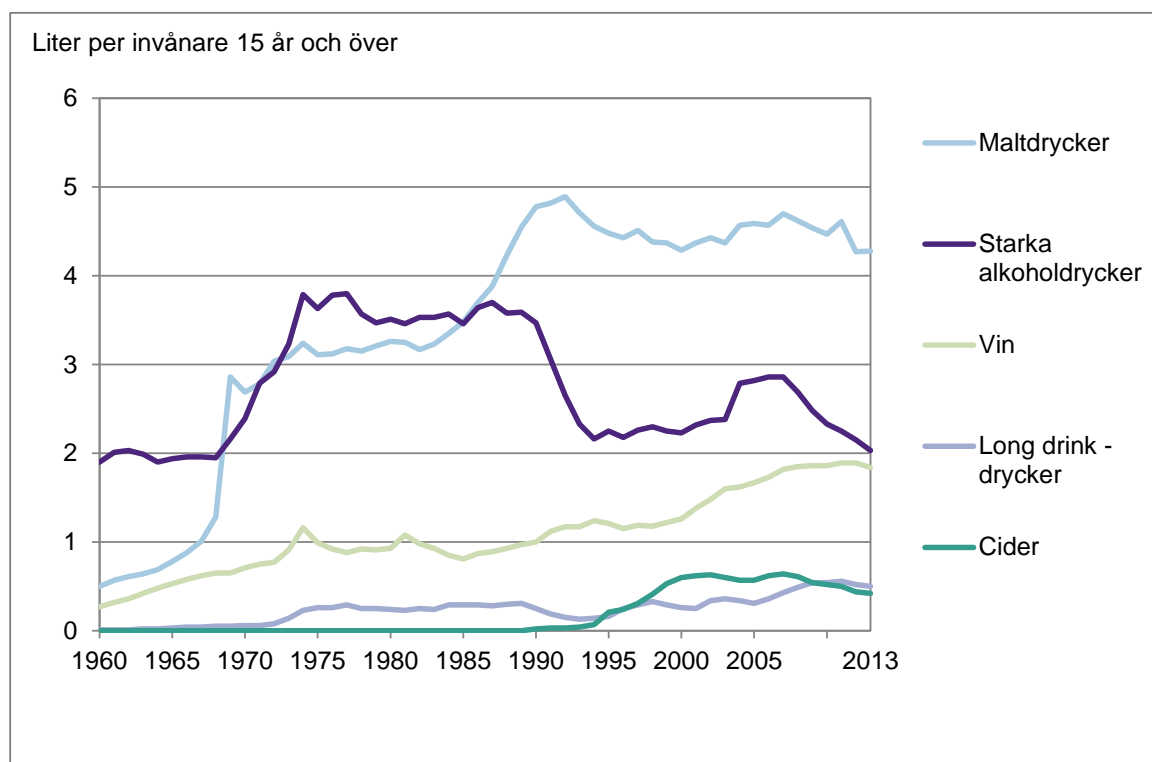
2013 23,0 1,7 19,8 4,2 4,9 46,4

Servering

2013 18,4 0,2 13,0 6,8 9,2 52,5

När det gäller detaljhandelskonsumtion och servering skiljer sig de olika varugruppernas konsumtionsstrukturer från varandra också 2013. Storleksordningen på varugrupperna är ganska snarlik, när man granskar detaljhandelskonsumtionen och serveringen, men varugruppernas andelar varierar. Inom detaljhandelskonsumtionen upptog lättvin och starka alkoholdrycker en större andel än inom serveringen. Däremot var andelarna för maldrycker, cider och long drink större inom serveringen än inom detaljhandelskonsumtionen. Konsumtionen av starkvin var störst inom detaljhandelskonsumtionen. (Diagram 4, Tabell 2.)

Diagram 5. Den registrerade alkoholkonsumtionen efter varugrupp i 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över 1960–2013 (cider 1990–2013)

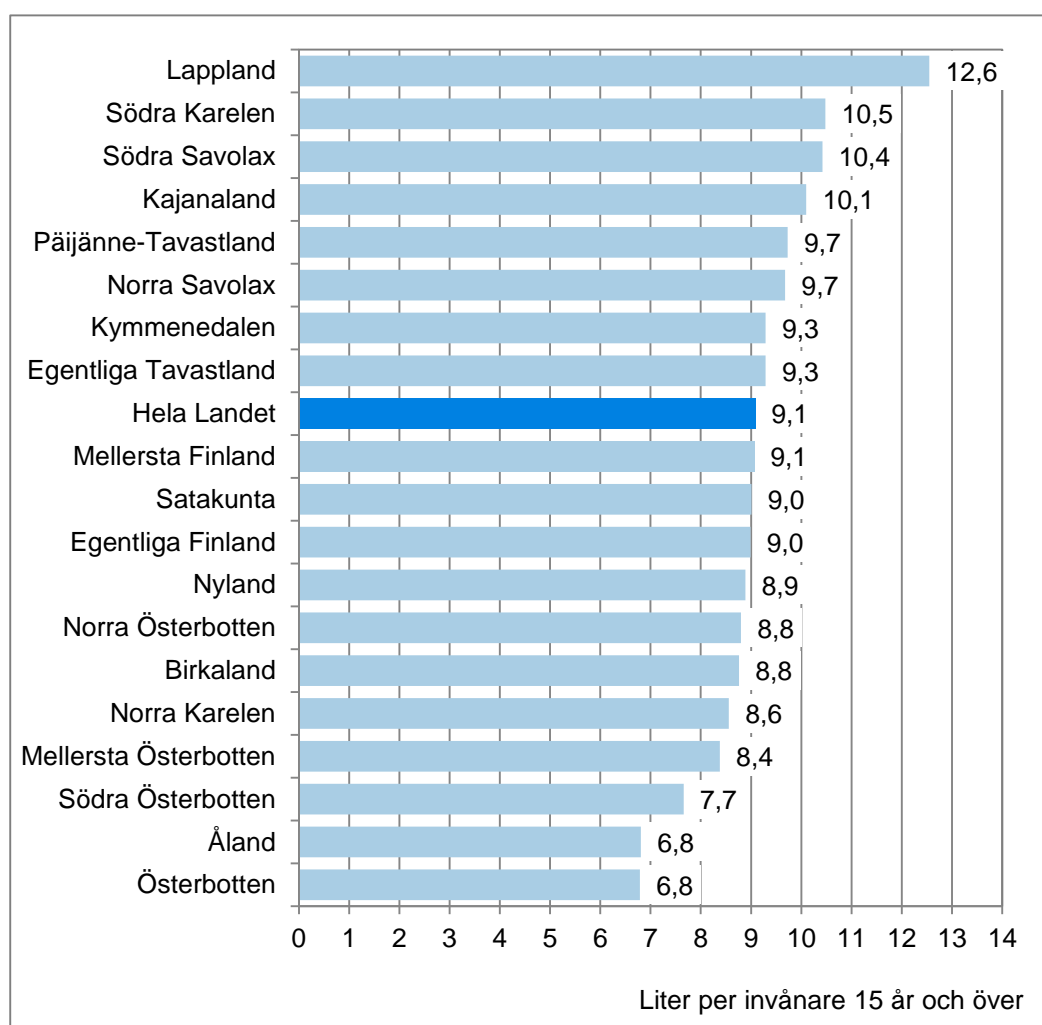
Försäljningen av alkoholdrycker per landskap

Försäljningen av alkoholdrycker består av försäljning av alkoholdrycker inom detaljhandel och inom servering. När man utgår från landskapen, såldes mest alkohol per invånare 15 år och över 2013 liksom tidigare år i Lappland, 12,6 liter. I Österbotten och på Åland såldes minst alkohol, 6,8 liter. (Diagram 6, bilagetabell 1.) Att alkoholförsäljningen i Lappland i förhållande till invånarantalet är större än genomsnittet för hela landet beror bland annat på gränshandeln med alkoholdrycker, dvs. på svenskars och norrmäns alkoholinköp i Finland, och på det stora antalet turister i Lappland.

Jämfört med 2012 minskade alkoholförsäljningen i nästan alla landskap. Mest minskade alkoholförsäljningen i Nyland (-3,6 %) och Birkaland (-3,0 %). Alkoholförsäljningen ökade i tre landskap: på Åland (2,6 %), i Södra Karelen (1,9 %) och i Mellersta Österbotten (0,1 %). (Diagram 6, bilagetabell 1.)

Regionala uppgifter om statistiken över alkoholkonsumtionen finns också i statistik- och indikatorbanken SOTKANet på adressen www.sotkanet.fi.

Diagram 6. Registrerad alkoholförsäljning omräknad till 100-procentig alkohol per invånare 15 år och över 2013

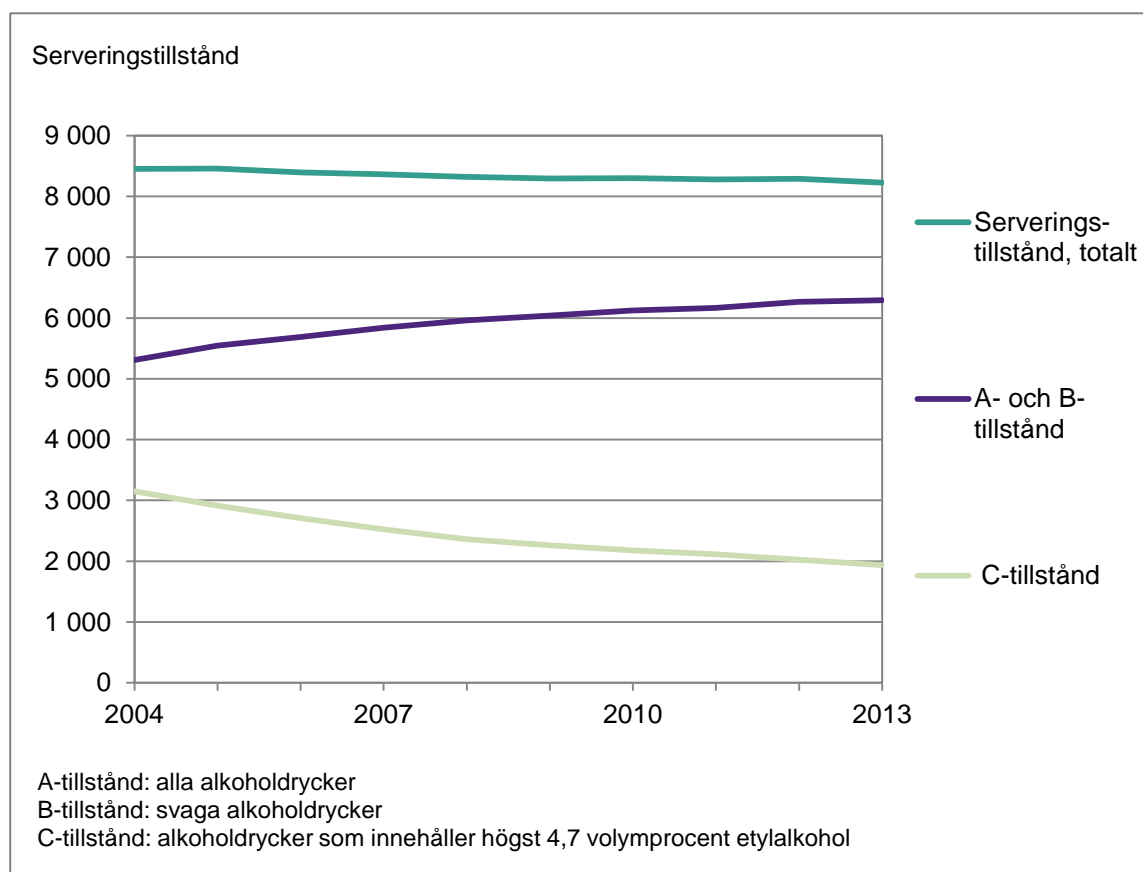
Distributionsnät för alkoholdrycker

År 2013 ökade antalet Alkobutiker med en butik jämfört med året innan och uppgick till 352. På orter där det inte finns en Alkobutik fanns sammanlagt 107 utlämningsställen, dvs. Alkoombud, vilket är ett färre än 2012. Antalet livsmedelsbutiker, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker minskade med 140 och uppgick till 5 371. Antalet gårdsvins- och sahtibutiker (31) var detsamma som 2012. (Bilagetabell 2 och 3.)

Antalet restauranger med A- och B-rättigheter ökade något jämfört med året innan och uppgick till 6 291. Antalet restauranger med C-rättigheter minskade med 87 och uppgick således år 2013 till 1 937. (Diagram 7, bilagetabell 2 och 3.) Antalet restauranger med A- och B-rättigheter har ökat med 18 procent mellan 2004 och 2013, medan antalet restauranger med C-rättigheter har minskat med 38 procent. På tio år har antalet serveringstillstånd minskat med total 228, dvs. med cirka tre procent.

Restauranger med A-rättigheter får servera alla slags alkoholdrycker, restauranger med B-rättigheter får servera alkoholdrycker med en alkoholhalt på högst 22 volymprocent etylalkohol och restauranger med C-rättigheter får servera alkoholdrycker med en alkoholhalt på högst 4,7 volymprocent etylalkohol som tillverkats genom jäsning.

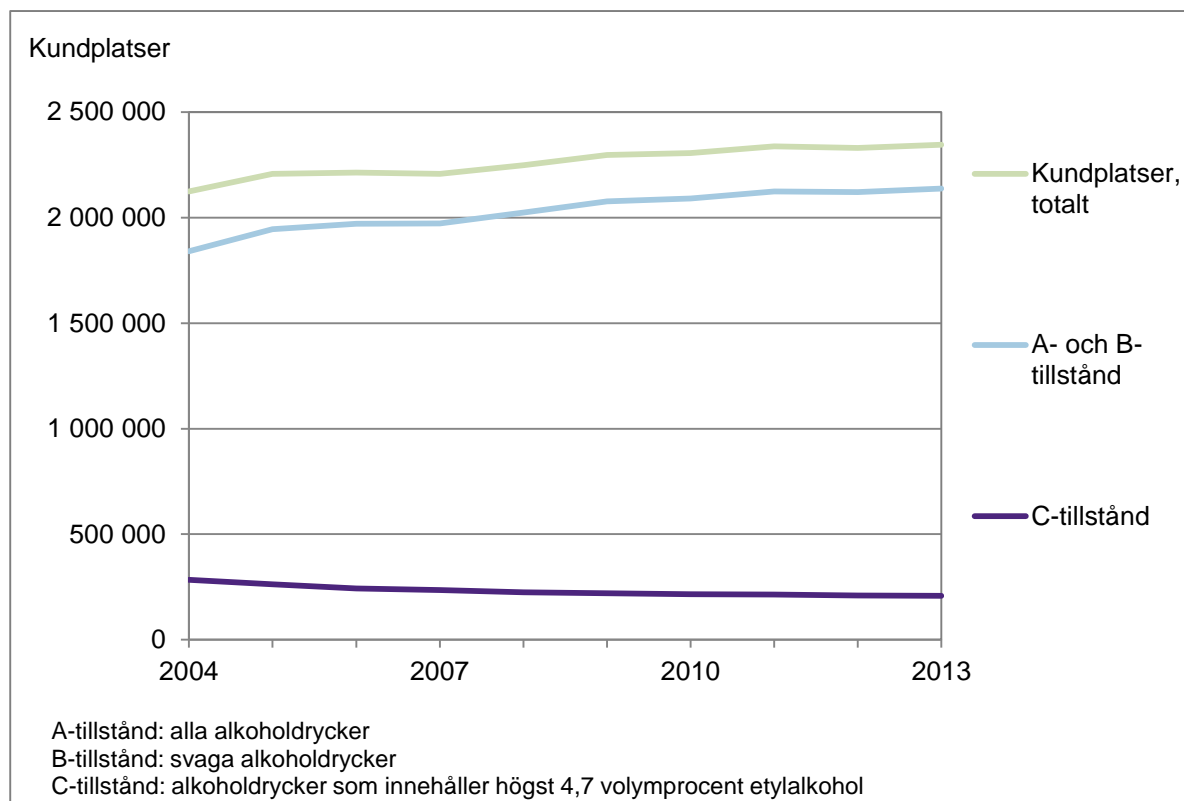
Diagram 7. Antalet serveringstillstånd 2004–2013

År 2013 hade restaurangerna med A- och B-rättigheter liksom tidigare år mer än 2 miljoner kundplatser. Antalet kundplatser ökade med cirka 16 400 från föregående år. Antalet kundplatser i restauranger med C-rättigheter minskade å sin sida med mer än 800 platser. År 2013 fanns det 208 000 kundplatser.

Sedan 2004 har antalet kundplatser i restauranger med A- och B-rättigheter ökat med cirka 16 procent. Samtidigt har kundplatserna i restauranger med C-rättigheter minskat med 27 procent. Sammantaget har antalet kundplatser i restauranger med serveringstillstånd ökat med cirka tio procent på tio år. (Diagram 8, bilagetabell 2 och 3.)

Diagram 8. Antalet kundplatser i restauranger med serveringstillstånd 2004–2013

Förändringar i statistikrapporten

I denna rapport har man börjat presentera konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker i "liter per invånare 15 år och över". I tidigare statistikrapporter har konsumtionsstatistiken presenterats i "liter per invånare". Syftet med förändringen är att förbättra jämförbarheten på internationell nivå. Exempelvis WHO rapporterar i sina databaser alkoholkonsumtionen i olika länder i "liter per invånare 15 år och över", på samma sätt som de övriga nordiska länderna.

Under de senaste decennierna har man i statistikrapporterna och Statistisk årsbok om alkohol och narkotika presenterat konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker i både "liter per invånare" och "liter per invånare 15 år och över". I statistik- och indikatorbanken SOTKANet på adressen www.sotkanet.fi finns också uppgifter om konsumtionen av alkoholdrycker i "liter per invånare 18 år och över".

Under de senaste åren har det blivit allt svårare att presentera utvecklingen av totalkonsumtionen av alkoholdrycker på grund av lagringen av alkoholdrycker med anknytning till höjningarna av alkoholskatten i början av året. Statistikföringssättet som används i Finland gör att de alkoholdrycker som detaljhandeln och restaurangerna lagrar före en skattehöjning betraktas som konsumerade när de levereras till detaljhandeln från tillverkarna, partiförsäljarna och importörerna. Med andra ord ingår de alkoholdrycker som lagrats i december 2013 i den registrerade alkoholkonsumtionen för 2013, även om de säljs till konsumenterna först under 2014.

Jämförelsen av konsumtionen av alkoholdrycker under 2012 och 2013 försvåras ytterligare av att den höjning av alkoholskatten som gjordes i januari 2012 medförde att lagren av alkoholdrycker utökades 2011. När dessa drycker sedan såldes till konsumenterna och konsumerades under 2012 inverkade de inte på konsumtionssiffrorna för 2012, eftersom de redan ingick i konsumtionssiffrorna för 2011. Förenklat kan man säga att ökningen av totalkonsumtionen av alkoholdrycker under 2011, som visas i diagram 1, i själva verket var en ökning av lagren och att den kraftiga minskningen av totalkonsumtionen under 2012 delvis kan förklaras med att lagren av alkoholdrycker från 2011 konsumerades 2012.

Begrepp och definitioner

Alkohol dryck: Dryck avsedd för förtäring vars alkoholhalt överskrider 2,8 volymprocent etylalkohol.

Stark alkohol dryck: Alkoholhalt över 22 volymprocent etylalkohol Dessa är brännvin och annan stark dryck.

Starkvin: Av vin eller fruktvin tillverkad dryck med tillsatt etylalkohol, vars alkoholhalt är högst 22 volymprocent etylalkohol.

Lättvin: Dryck som genom jäsnings tillverkats av vindruvor, frukt eller bär och vars alkoholhalt är högst 15 volymprocent etylalkohol och som inte innehåller tillsatt etylalkohol.

Cider: Fruktvin, som genom jäsnings tillverkats av färsk eller torkade äpplen eller päron eller av juice som tillverkats av dessa. Cider har en alkoholhalt på högst 8,5 volymprocent etylalkohol och innehåller inte tillsatt etylalkohol.

Long drink: Dryck som framställts genom jäsnings eller genom tillsats av destillerad alkohol. Long drink som tillverkats genom jäsnings innehåller högst 4,7 volymprocent etylalkohol. Destillerad alkohol tillsätts endast i så kallad stark long drink, som innehåller högst 15 volymprocent etylalkohol och som får säljas endast i Alkobotiker och på restauranger med A- och B-rättigheter.

Maltdrycker: Innefattar starköl och mellanöl. Starköl är en dryck som tillverkats huvudsakligen av malt genom jäsnings och vars alkoholhalt överstiger 4,7 volymprocent etylalkohol. Mellanöl är en dryck som tillverkats huvudsakligen av malt genom jäsnings och vars alkoholhalt är högst 4,7 volymprocent etylalkohol.

Konsumtion av alkohol drycker: Registrerad och oregistrerad konsumtion av alkohol i Finland. Begreppet konsumtion avser konsumtion av alkohol drycker på landsnivå.

Registrerad konsumtion: Detaljhandelskonsumtion och servering av alkohol drycker i Finland.

Oregistrerad konsumtion: Alkohol drycker som resenärer hämtar med sig, alkohol som resenärer dricker utomlands, laglig och olaglig hemtillverkning av alkohol drycker, smuggling samt T-sprit och andra surrogat. Den oregistrerade konsumtionen uppskattas på basis av undersökningar. Mer information om undersökningarna finns i kvalitetsbeskrivningen.

Detaljhandelskonsumtion: Detaljhandelsförsäljningen i Alkos butiker och utlämningsställen, dvs. hos Alkoombud, samt leveranser av alkohol drycker till livsmedelsbutiker, bensinstationer, kiosker och gårdsvins- och sahtibutiker.

Servering: Serveringen beräknas genom att följa upp leveransen av alkohol drycker till restaurangerna med serveringstillstånd.
Restauranger med A-rättigheter: tillstånd för servering av alla alkohol drycker
Restauranger med B-rättigheter: tillstånd för servering av svaga alkohol drycker
Restauranger med C-rättigheter: tillstånd för servering av alkohol drycker som innehåller högst 4,7 volymprocent etylalkohol.

Försäljning av alkohol drycker: Detaljhandelsförsäljningen och serveringen av alkohol drycker i landskap eller kommuner.

per invånare 15 år och över 1960–2013 Vid beräkningen används antalet invånare i Finland som fyllt 15 år den 31 december.

Symboler i tabellerna

- Ingen observation (det finns exempelvis inget försäljningsställe i kommunen)
0 Storheten är mindre än hälften av den använda enheten

Alcoholic beverage consumption 2013

15.4.2014

In 2013, the total consumption of alcoholic beverages equalled 11.6 litres of pure alcohol consumed per person aged 15 years or older. Total consumption showed no change on 2012.

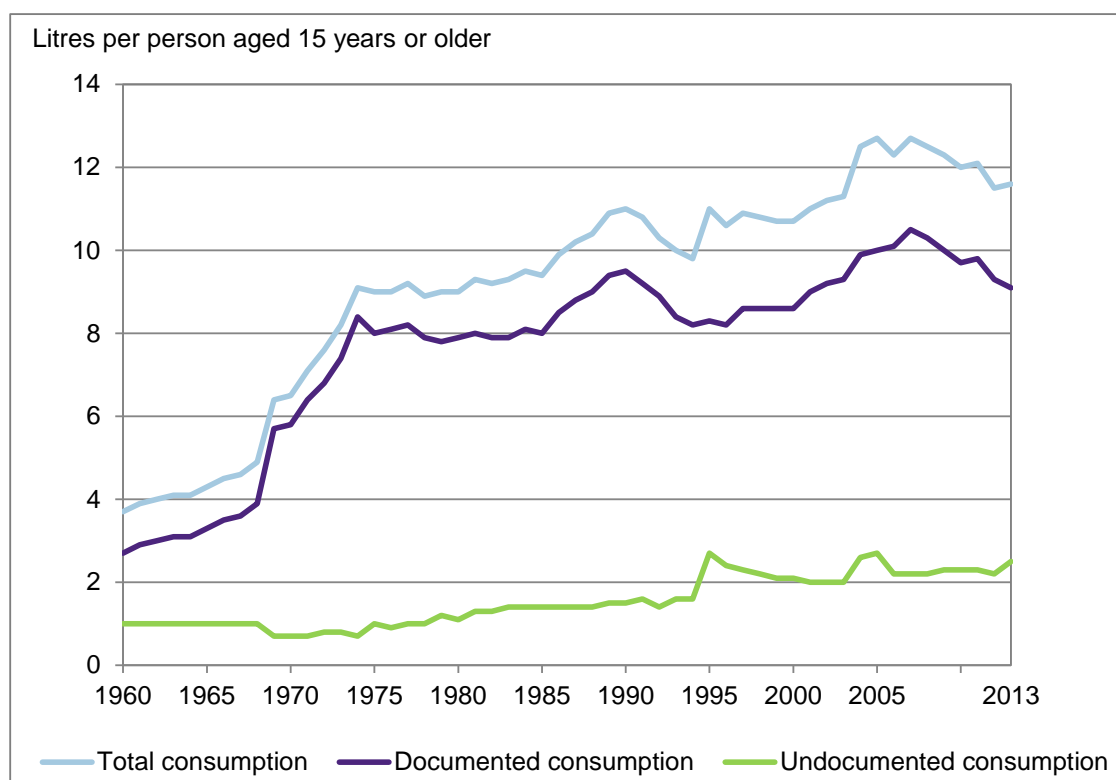
In anticipation of the 2014 raise in excise taxes on alcoholic beverages, a lot of alcohol was bought in and stocked up by grocery shops and licensed restaurants in December 2013. These were sold to consumers in 2014, but they were included in the alcohol consumption statistics for 2013. As a result, the total consumption of alcoholic beverages did not really increase in 2013.

In 2013, documented consumption of alcohol fell to 9.1 litres of pure alcohol per person aged 15 or older. Undocumented consumption of alcoholic beverages was estimated to be 2.5 litres. It is estimated to have increased by some 12 per cent on the previous year due to a growth in passenger imports.

Documented consumption of alcoholic beverages accounted for some 78 per cent of the total consumption and undocumented consumption for some 22 per cent. It is estimated that passenger imports accounted for some 80 per cent of undocumented consumption.

In this statistical report, data on consumption of alcoholic beverages are reported as "litres per person aged 15 years or older", while in earlier statistical reports consumption was reported as "litres per capita". The revision was made in order to improve the international comparability of alcoholic beverage consumption.

Figure 1. Consumption of alcoholic beverages as pure alcohol per person aged 15 years or older, 1960–2013

Documented and undocumented consumption combined

The concept of consumption refers to consumption of alcoholic beverages at national level. Total consumption includes both documented and undocumented consumption of alcoholic beverages. The concept of sale of alcoholic beverages refers to alcohol consumption at a regional or municipal level. This helps underline that it is a question of alcohol sales in a specific area, not necessarily alcohol consumed by the people living in that area. The smaller the region, the more reservations one should have about the correlation between alcohol sales and alcohol consumption in the region. Documented consumption can be further divided into licensed consumption and retail consumption. The consumption of alcoholic beverages consists largely of retail consumption, i.e. alcoholic beverages purchased at Alko shops and grocery shops, kiosks and petrol stations that sell alcoholic beverages.

In 2013, documented consumption of alcoholic beverages equalled 41.3 million litres of pure alcohol. Consumption of alcohol amounted to 9.1 litres of pure alcohol per person aged 15 years or older, compared with 9.3 litres in 2012. It seems, then, that documented consumption has decreased by some two per cent on the previous year (Figures 1 and 2, Table 1).

In anticipation of the 2014 raise in excise taxes on alcoholic beverages, a lot of alcohol was bought in and stocked up by grocery shops and licensed restaurants in December 2013. These were sold to consumers in 2014, but they were included in the alcohol consumption statistics for 2013. Therefore, documented consumption of alcoholic beverages has in reality decreased more than the above-mentioned two per cent. These effects are discussed in more detail on page 9 in chapter "Changes in the statistical report".

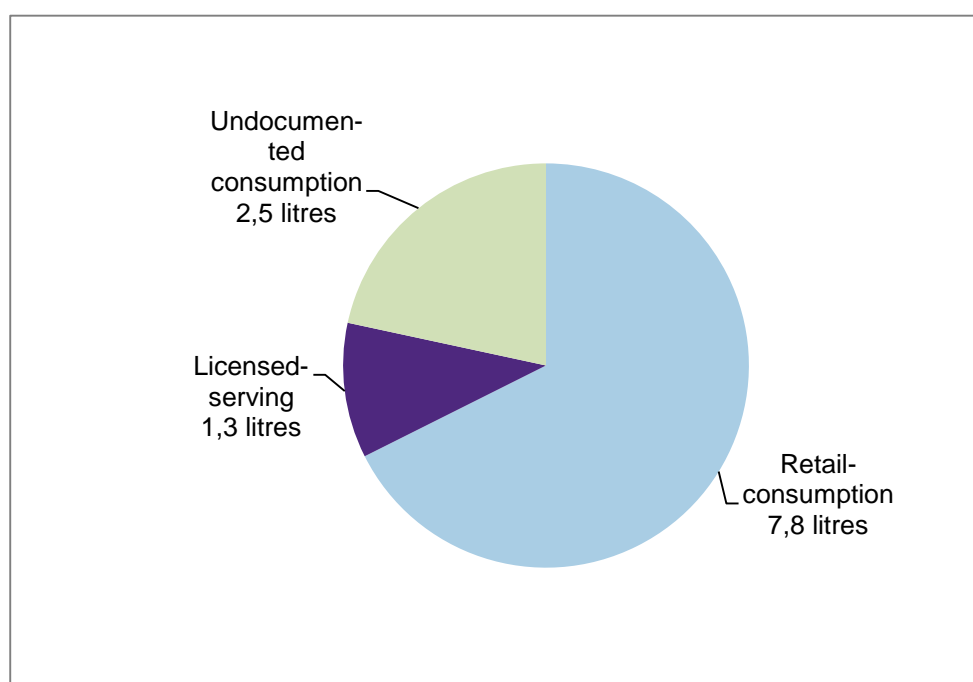
Table 1. Consumption of alcoholic beverages as litres of pure alcohol per person aged 15 years or older (15+) and total consumption per capita, 1960–2013

	Documented consumption (15+)	Undocumented consumption (15+)	Total consumption (15+)	Total consumption (per capita)
1960	2,7	1,0	3,7	2,6
1965	3,3	1,0	4,3	3,1
1970	5,8	0,7	6,5	4,8
1975	8,0	1,0	9,0	7,0
1980	7,9	1,1	9,0	7,2
1985	8,0	1,4	9,4	7,6
1990	9,5	1,5	11,0	8,9
1995	8,3	2,7	11,0	8,8
2000	8,6	2,1	10,7	8,8
2005	10,0	2,7	12,7	10,5
2006	10,1	2,2	12,3	10,3
2007	10,5	2,2	12,7	10,5
2008	10,3	2,2	12,5	10,4
2009	10,0	2,3	12,3	10,2
2010	9,7	2,3	12,0	10,0
2011	9,8	2,3	12,1	10,1
2012	9,3	2,2	11,5	9,6
2013	9,1	2,5	11,6	9,7

Undocumented consumption includes consumption that is not included in the official consumption statistics, that is, alcohol imports by passengers, legal and illegal home preparation, alcohol consumed by Finns outside Finland, smuggling and surrogates.

In 2013, undocumented consumption of alcoholic beverages was estimated to equal about 2.5 litres of pure alcohol consumed per person aged 15 years or older (Table 1). Undocumented consumption was estimated to total about 11.2 million litres of pure alcohol in 2013, showing a growth of some 12 per cent on the previous year. In 2013, alcohol imports by passengers were up about 15 per cent on the previous year. Finnish passengers imported alcoholic beverages for a total of 75 million litres, which equals 8.9 million litres of pure alcohol. Passenger imports were estimated to account for some 79 per cent of undocumented consumption.

Figure 2. Documented consumption of alcoholic beverages (retail consumption and licensed consumption) and undocumented consumption in pure alcohol per person aged 15 years or older in 2013

In 2013, the total consumption of alcoholic beverages equalled 11.6 litres of pure alcohol consumed per person aged 15 years or older (Table 1). The increase on the previous year was about 0.1 litres, or less than one per cent. As a lot of alcoholic beverages were bought in and stocked up at the end of 2013, the total consumption has not in reality increased from 2012 to 2013, although undocumented consumption of alcohol increases as a result of a growth in passenger imports.

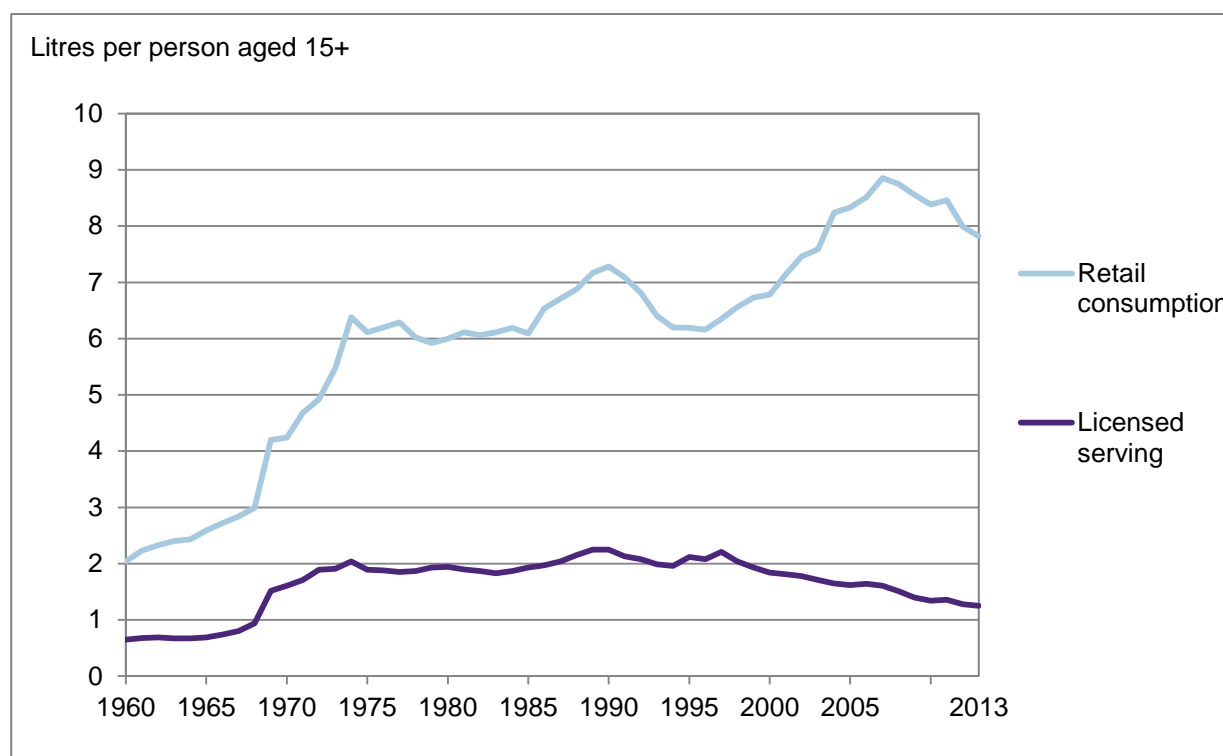
Documented consumption accounted for about 78 per cent of total consumption in 2013 (Figure 2). Retail consumption accounted for some 86 per cent of documented consumption and licensed consumption for 14 per cent.

In 2013, the consumption of alcoholic beverages at licensed restaurants seems to have decreased by about 2 per cent on 2013. When taking into account the increase in stocks at year end, the decrease in licensed consumption is, in reality, even greater. Licensed consumption has declined by some 20 per cent in the past decade, from 7.1 million litres of pure alcohol in 2004 to 5.7 million litres in 2013. The corresponding figures per person aged 15 years or older were 1.7 litres and 1.3

litres, respectively. Licensed consumption accounted for some 11 per cent of the total consumption of alcoholic beverages in 2013, showing no change on recent years (Figures 2 and 3).

There have been variations in retail consumption in 2004–2013. In total, retail consumption was 35.6 million litres of pure alcohol both in 2004 and in 2013. However, during the same period, retail consumption per person aged 15 years or older has decreased about 5 per cent, from 8.2 litres of pure alcohol in 2004 to 7.8 litres in 2013 (Figures 2 and 3).

Figure 3. Retail consumption and licensed consumption of alcoholic beverages in pure alcohol per person aged 15 years or older, 1960–2013

Structure of the consumption of alcoholic beverages

In 2013, the structure of documented consumption of alcoholic beverages remained very much the same as in previous years. Beer accounted for some 47 per cent of documented consumption of alcoholic beverages, which was more than one percentage points up on the previous year. Strong alcoholic beverages accounted for about 22 per cent, which was nearly one percentage point down on the previous year. Light wines accounted for 19 per cent of documented consumption, long drinks for 6 per cent and ciders for 5 per cent (Figure 4, Appendix Table 2).

While grocery shops and licensed restaurants bought in and stocked up alcoholic beverages at the end of both 2011 and 2013 in anticipation of tax raises the following year, the content of these stocks in terms of beverage types were different. As a result, it is difficult to compare consumption of alcohol by beverage type between 2012 and 2013. In reality, however, consumption of all the beverage types listed in Figure 5 decreased in 2013 on the previous year.

Furthermore, one should bear in mind when examining Figure 5 that the alcohol beverages in stock at the end of 2011 and 2013 had in 2012 and 2013 a smaller impact on the consumption of strong alcoholic beverages and wines than on the consumption of beer, cider and long drinks. Accordingly, it can be said that consumption of strong alcoholic beverages decreased some 6 per

cent on 2012, which is clearly more than the decrease in wine consumption, which was some 2 per cent. Changes in the amount of beverages in stock mean that the decrease in the consumption of beer, cider and long drinks is smaller than the decrease in the consumption of strong alcoholic beverages but greater than the decrease in the consumption of wines.

Consumption of beer per persons aged 15 years or older increased until the early 1990s, but has since then declined a little. Consumption of strong alcoholic beverages has decreased compared with the peak years in the 1970s and 1980s, when the consumption equalled about 4 litres of pure alcohol per person aged 15 years or older (Figure 5). Consumption of strong alcoholic beverages has decreased by a third since 2007.

The consumption of wine, at 1.8 litres of pure alcohol per person aged 15 years or older in 2013, is still well below the consumption of beer and slightly below the consumption of strong alcoholic beverages. The popularity of ciders and long drinks has been on the increase since the 1990s, but especially the consumption of ciders has decreased in recent years (Figure 5).

Figure 4. The pattern of documented consumption of alcoholic beverages by type of beverage in pure alcohol, 1995–2013

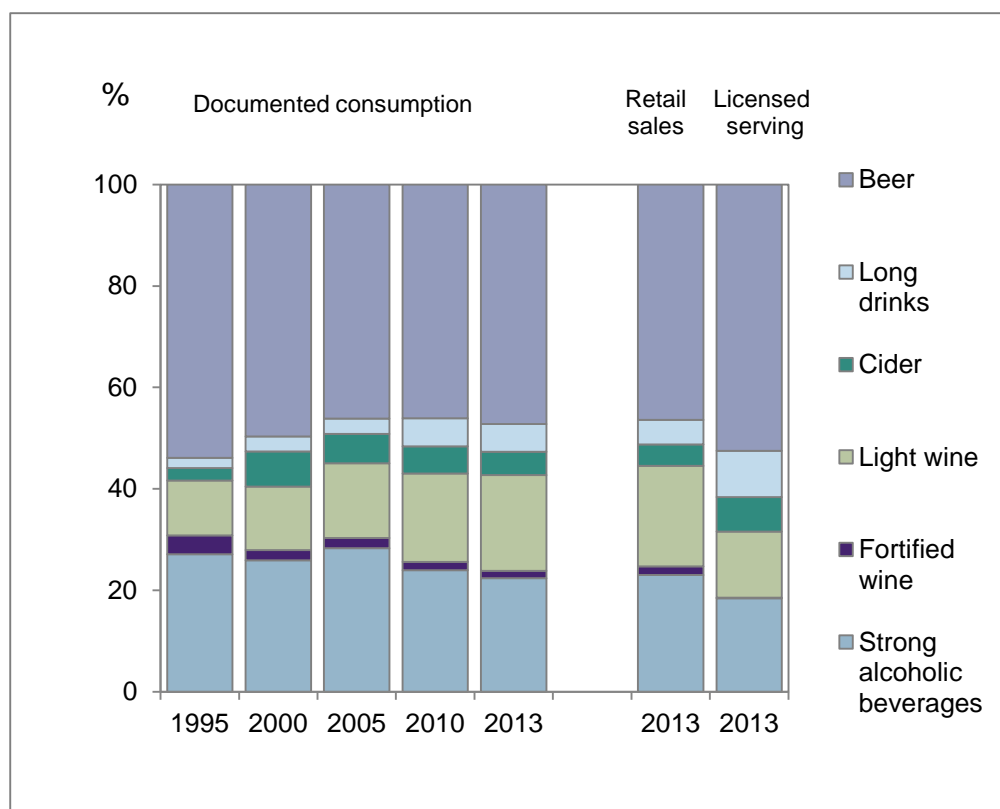
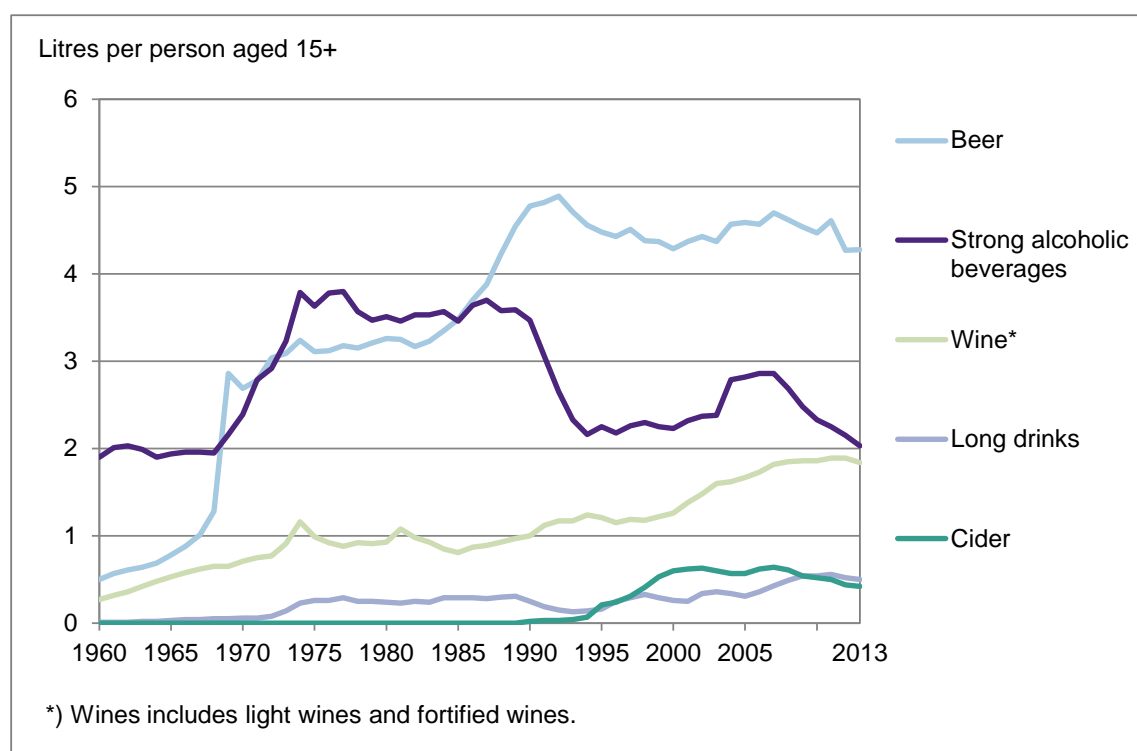

Table 2. The pattern of documented consumption of alcoholic beverages by type of beverage in pure alcohol, %, 1995–2013

	Strong alcoholic beverages	Fortified wine	Light wine	Cider	Long drinks	Beer
1995	27,1	3,7	10,9	2,5	2,0	53,9
2000	25,9	2,1	12,5	6,9	3,0	49,7
2005	28,3	2,0	14,8	5,8	3,1	46,1
2010	24,0	1,7	17,4	5,4	5,5	46,1
2011	23,0	1,5	17,8	5,1	5,7	47,0
2012	23,2	1,6	18,8	4,7	5,6	46,0
2013	22,4	1,5	18,9	4,6	5,5	47,2
Retail consumption						
2013	23,0	1,7	19,8	4,2	4,9	46,4
Licensed serving						
2013	18,4	0,2	13,0	6,8	9,2	52,5

The structure of consumption differed between retail sales and licensed serving of alcoholic beverages even in 2013. While the order of magnitude of different beverage types is the same both in retail sales and in licensed serving, the shares accounted for by different beverage types are different. Light wines and strong beverages account for larger percentages in retail sales than in licensed serving. By contrast, the percentages accounted for by beers, ciders and long drinks are larger in licensed serving than in retail sales. The consumption of fortified wines falls mostly under retail consumption (Figure 4, Appendix Table 2).

Figure 5. Documented consumption of alcoholic beverages as pure alcohol per person aged 15 years or older, according to beverage type, 1960–2013 (Ciders 1990–2013)

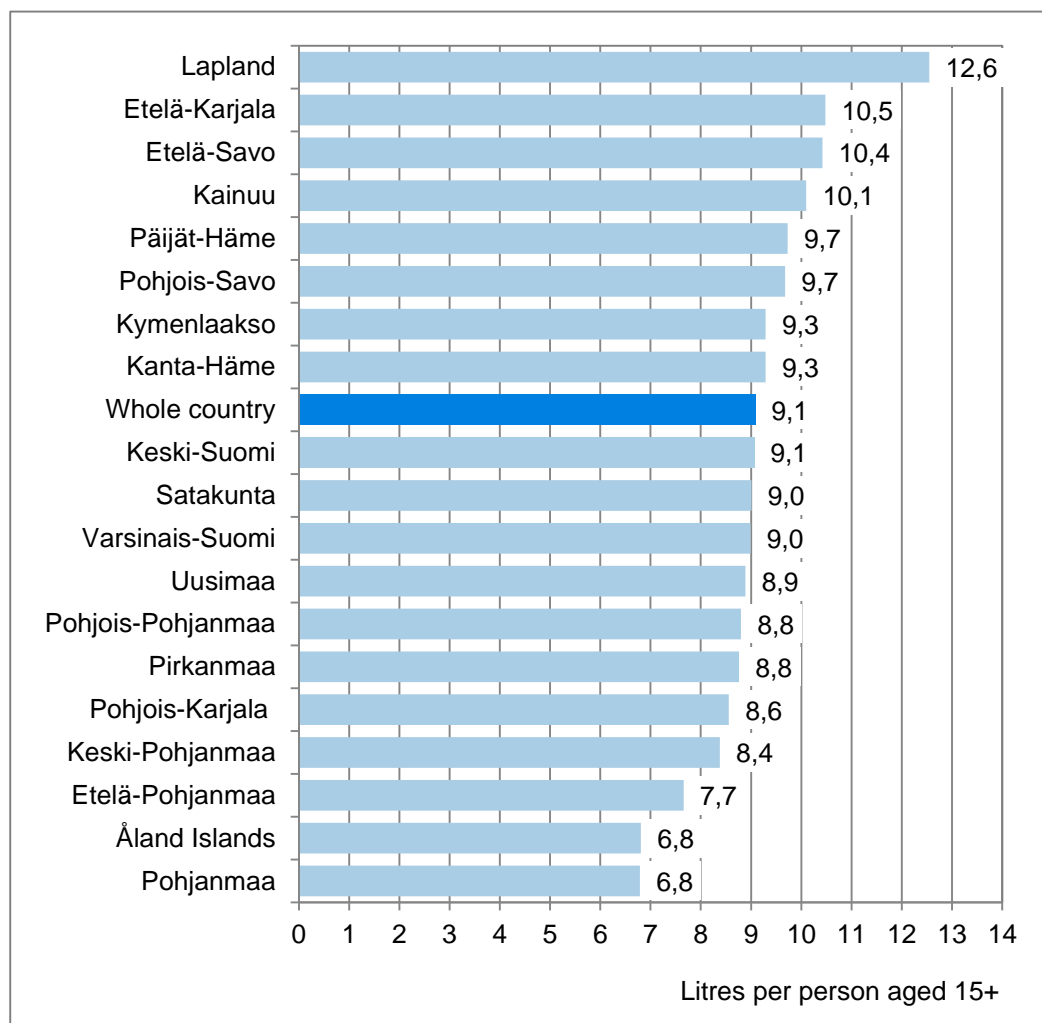
Alcohol sales by region

Alcohol sales consist of retail sales and licensed sales. An analysis by region shows that in 2013 Lapland had, at 12.6 litres, the highest sales of alcohol per person aged 15 years or older, while Ostrobothnia and the Åland Islands had the lowest sales at 6.8 litres (Figure 6, Appendix Table 1). Reasons for the above-average sales figures in Lapland (in per-capita terms) include cross-border trade (Swedes and Norwegians buy alcohol in Finnish municipalities across the border) and also to the high level of tourism in Lapland.

Alcohol sales decreased on 2012 in nearly all regions. The biggest decreases in alcohol sales were recorded in Uusimaa (-3.6%) and Pirkanmaa (-3.0%). Alcohol sales increased in three regions: Åland (2.6%), South Karelia (1.9%), and Central Ostrobothnia (0.1%) (Figure 6, Appendix Table 1).

Regional information on the consumption of alcoholic beverages is also available in the SOTKANet Statistics and Indicator Bank at www.sotkanet.fi.

Figure 6. Documented sale of alcoholic beverages as pure alcohol per person aged 15 years or older by region in 2013

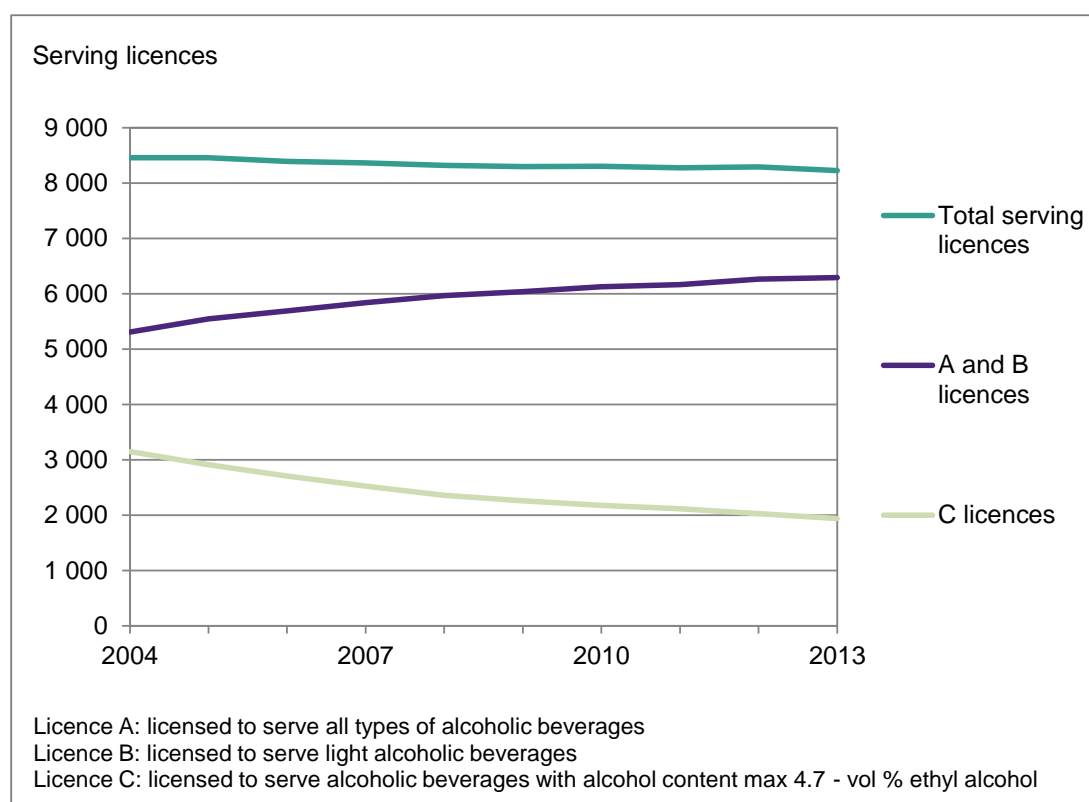
Distribution network for alcoholic beverages

In 2013 the number of Alko shops increased by one shop on the previous year, reaching 352. Alko also has the right to supply alcoholic beverages in response to orders through its delivery points in municipalities that have no Alko shop; there was a total of 107 delivery points, one less than in the previous year. The number of retail outlets (such as grocery shops, kiosks and petrol stations) licensed to sell alcoholic beverages decreased by 140, totalling 5 371. The number of stores for selling fruit wine and sahti was the same, 31 stores, as in 2012 (Appendix Tables 2 and 3).

The number of restaurants with licence A or B increased by a little on the previous year, reaching 6 291, while the number of restaurants with licence C decreased by 87 to 1 937 in 2013 (Figure 7, Appendix Tables 2 and 3). Since 2004, the number of A and B licences has increased by 18 per cent, while the number of C licences have fallen by 38 per cent. The number of serving licences has decreased by 228 licences in the past ten years, the equivalent of about three per cent.

Restaurants with licence A are allowed to serve all alcoholic beverages, restaurants with licence B are allowed to serve beverages containing no more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol, and restaurants with licence C are allowed to serve beverages produced by fermentation, containing no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

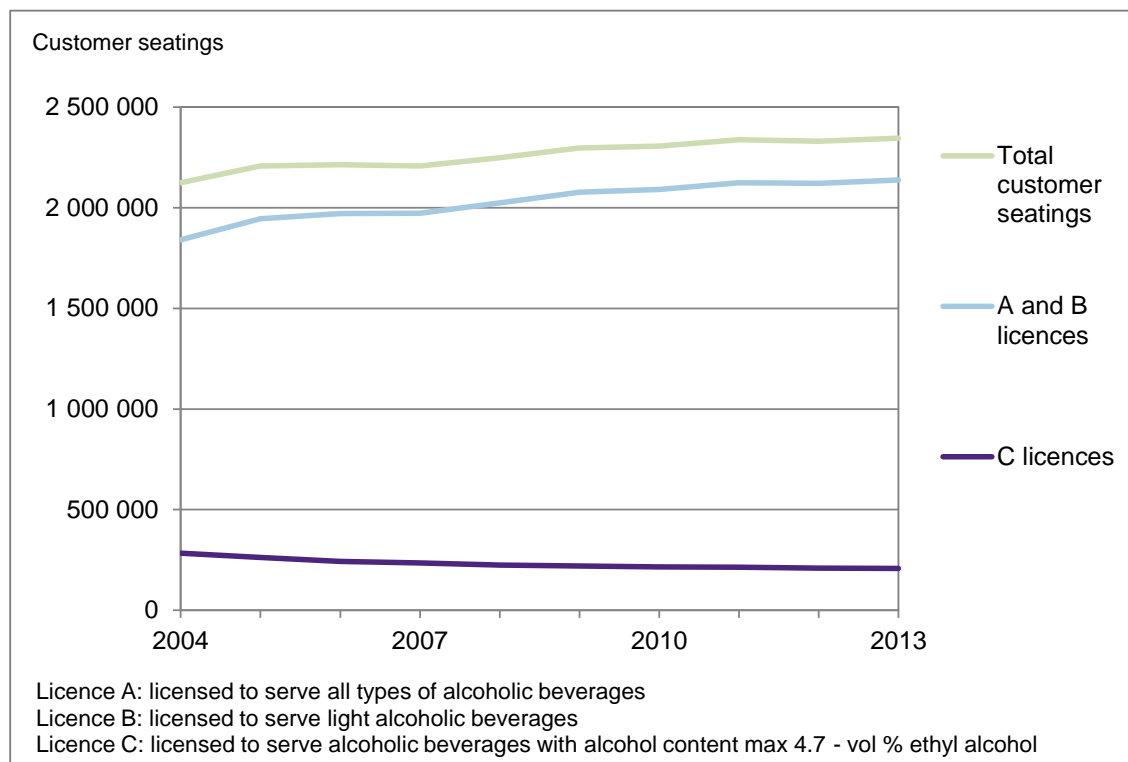
Figure 7. Number of serving licences, 2004–2013

In 2013, A and B licensed restaurants had a total of more than 2 million customer places. Seating for customers grew by some 16 400 places on the previous year. Customer seating in restaurants with licence C decreased by over 800, amounting to 208 000 in 2013.

Since 2004, customer seating in restaurants with licence A or B have increased by about 16 per cent. At the same time, customer seating in restaurants with C licences has decreased by 27 per cent. All in all, the number of customer seating in licensed restaurants has decreased about 10 per cent over a decade (Figure 8, Tables 2 and 3).

Figure 8. Customer seating in licensed restaurants, 2004–2013

Changes in the statistical report

In this report, consumption of alcoholic beverages is, for the first time, reported as "litres per person aged 15 years or older". In earlier statistical reports consumption was reported as "litres per capita". The revision was made in order to improve the international comparability of alcoholic beverage consumption. For example, WHO databases report alcohol consumption as "litres per person aged 15 years or older". The other Nordic countries too report alcohol consumption in this way.

In recent decades, the statistical reports on alcohol consumption and the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics have reported consumption as "litres per capita", instead of "litres per person aged 15 year or older". The SOTKANet Statistics and Indicator Bank, at www.sotkanet.fi, reports alcohol consumption even as "litres per person aged 18 years or older".

In recent years, descriptions of the total consumption of alcoholic beverages have been affected by year-end stockpiling of alcoholic beverages in anticipation of tax raises the following year. In the Finnish statistics, alcoholic beverages are reported as consumed the year they were sold and delivered by producers, wholesalers and importers to retail outlets and licensed restaurants. In other words, the alcoholic beverages bought in and stocked up in December 2013 are included in the 2013 statistics on documented alcohol consumption, although they are not sold to consumers until 2014.

Comparing alcohol consumption in 2012 and 2013 is difficult because a lot of alcoholic beverages were bought in and stocked up in 2011 in anticipation of the tax raise in January 2012. This means that although these beverages were sold to consumers in 2012, they are not included in the 2012 consumption data. Instead, they are reported in the consumption data for 2011. In other words, the 2011 growth in total consumption of alcoholic beverages indicated in Figure 1 is, in fact, an increase in stockpiling, and the consumption of these stocks the following year explains in part the 2012 plunge in total consumption.

Concepts and definitions

Alcoholic beverage: A beverage intended for consumption and containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol.

Strong alcoholic beverage: Contains more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol (vodka, gin etc. and other strong beverages).

Fortified wine: A beverage produced from wine or fruit wine by adding ethyl alcohol and containing no more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol.

Light wine: A beverage produced from grape, fruits or berries by fermentation, containing no more than 15 per cent by volume of ethyl alcohol and no added ethyl alcohol.

Cider: A beverage produced from fresh or dried apples or pears or apple or pear juice by fermentation, containing no more than 8.5 per cent by volume of ethyl alcohol and no added ethyl alcohol.

Long drink: A beverage produced by fermentation or by adding distilled alcohol. Long drinks produced by fermentation cannot contain more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol. Distilled alcohol is only added to so-called strong long drink, containing no more than 15 per cent by volume of ethyl alcohol and licensed for sale only in Alko stores and restaurants

Beer: The category consists of strong beer and medium beer. Strong beer is produced primarily from malt by fermentation, and contains more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol. Medium beer is produced primarily from malt by fermentation, and contains no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Consumption of alcoholic beverages: Documented and undocumented consumption in Finland. The concept of consumption refers to consumption of alcoholic beverages at national level.

Documented consumption: Retail consumption and licensed consumption of alcoholic beverages in Finland.

Undocumented consumption: Alcohol imports by passengers, alcohol consumed by Finns abroad, home preparation, illegal distillation, smuggling and surrogates. Undocumented consumption of alcoholic beverages is based on an estimate. More information is available in the quality description.

Retail consumption: Retail trade at Alko stores and delivery points and deliveries of alcoholic beverages to grocery stores, petrol stations and kiosks, and stores for selling fruit wine and sahti.

Consumption on licensed premises: Licensed serving is estimated by monitoring deliveries of alcoholic beverages to licensed restaurants.

Restaurants with licence A: licensed to serve all types of alcoholic beverages.

Restaurants with licence B: licensed to serve light alcoholic beverages.

Restaurants with licence C: licensed to serve alcoholic beverages with alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Sales of alcoholic beverages: Retail sales and licensed serving of alcoholic beverages at regional level or in municipalities.

Total consumption of alcoholic beverages per capita aged 15 and over: This figure is calculated on the total Finnish population aged 15 years and older on 31 December.

Explanation of symbols used in the tables

- Magnitude nil (for example, the municipality has no point of sale)
0 The quantity is less than half the unit used

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti kunnittain 2013, tuhatta litraa.

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto kunnittain 31.12.2013.

Liitetaulukko 3. Alkoholijuomien jakeluverkosto 2004–2013.

Tabellbilagor

Bilagetabell 1. Försäljningen av alkoholdrycker kommunvis 2013, tusen liter.

Bilagetabell 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker kommunvis 31.12.2013.

Bilagetabell 3. Distributionsnätet för alkoholdrycker 2004–2013.

Appendix Tables

Appendix Table 1. Sales of alcoholic beverages by municipality, thousand litres, 2013.

Appendix Table 2. Distribution network of alcoholic beverages by municipality 31.12.2013.

Appendix Table 3. Distribution network for alcoholic beverages 2004–2013.

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Koko maa - Hela landet - Whole country	26 574	65 996	40 208	45 258	427 407	41 349	9,1
Uusimaa - Nyland	5 934	24 787	12 156	10 896	116 704	11 716	8,9
Espoo - Esbo	649	3 724	1 369	1 216	13 952	1 469	7,0
Hanko - Hangö	49	169	67	94	912	88	11,3
Helsinki - Helsingfors	2 573	11 925	5 856	4 566	50 199	5 256	9,9
Hyvinkää - Hyvinge	173	457	364	370	3 401	307	8,0
Järvenpää - Träskända	194	628	365	355	3 426	338	10,3
Karkkila - Högfors	73	145	70	101	894	93	12,4
Kauniainen - Grankulla	36	229	32	24	316	60	8,1
Kerava - Kervo	116	360	283	276	2 788	240	8,3
Lohja - Lojo	190	527	366	391	3 916	347	8,9
Loviisa - Lovisa	62	186	102	134	1 387	120	9,1
Porvoo - Borgå	217	785	324	367	3 616	374	9,2
Raasepori - Raseborg	132	501	168	222	2 300	234	9,7
Vantaa - Vanda	821	2 932	1 549	1 460	15 959	1 537	9,0
Askola	0	0	17	18	279	14	3,6
Inkoo - Ingå	15	70	20	29	280	29	6,5
Kirkkonummi - Kyrkslätt	102	482	243	230	2 562	237	8,1
Lapinjärvi - Lappträsk	0	0	16	20	236	13	5,2
Myrskylä - Mörskom	0	0	10	8	138	7	4,3
Mäntsälä	78	176	96	149	1 238	117	7,3
Nurmijärvi	144	463	262	266	2 540	250	7,8
Pornainen - Borgnäs	1	1	21	17	253	14	3,5
Pukkila	1	1	13	13	175	9	5,6
Sipoo - Sibbo	74	271	94	98	1 028	118	7,8
Siuntio - Sjundeå	1	4	23	20	260	14	3,0
Tuusula - Tusby	103	347	216	228	2 442	213	7,0
Vihti - Vichtis	130	403	210	223	2 209	218	9,5
Varsinais-Suomi - Egentliga Finland	2 279	6 013	3 366	3 886	36 593	3 576	9,0
Kaarina - S:t Karins	112	306	175	229	2 042	190	7,4
Laitila	64	91	56	67	677	71	10,1
Loimaa	110	146	93	141	1 363	130	9,1
Naantali - Nådendal	93	304	132	194	1 586	159	10,1
Paimio - Pemar	50	104	65	73	734	71	8,3
Parainen - Pargas	78	281	119	133	1 251	133	10,3
Raisio - Reso	189	521	184	240	2 202	253	12,3
Salo	253	588	341	427	4 368	398	8,7
Somero	67	95	58	86	723	75	9,7
Turku - Åbo	923	2 915	1 652	1 635	15 189	1 547	9,7
Uusikaupunki - Nystad	97	182	118	164	1 394	133	10,0
Aura	51	58	30	43	359	45	14,5
Kemiönsaari	50	157	54	68	670	75	12,3
Koski Tl	0	0	10	13	156	8	4,0
Kustavi - Gustavs	19	53	13	24	162	23	28,9
Lieto - Lundo	55	117	57	92	781	76	5,6
Marttila	0	0	6	7	92	5	2,8
Masku	0	4	38	39	489	26	3,4
Mynämäki	60	88	36	60	489	59	8,8
Nousiainen - Nousis	0	0	17	19	221	12	3,1

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneyttä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Oripää	0	0	5	7	105	5	4,7
Pyhärinta	0	0	4	6	55	3	1,7
Pöytyä	2	0	37	41	482	26	3,7
Rusko	0	0	19	17	255	13	2,8
Sauvo - Sagu	1	0	17	20	253	14	5,4
Taivassalo - Tövsala	1	1	15	20	218	12	8,3
Tarvasjoki	-	0	3	5	47	2	1,6
Vehmaa	0	0	14	18	231	12	6,1
Satakunta - Satakunta	1 305	2 191	1 510	2 078	17 723	1 715	9,0
Harjavalta	60	74	46	86	648	66	10,4
Huittinen	85	113	77	130	934	96	10,7
Kankaanpää	114	124	75	126	1 001	112	11,0
Kokemäki - Kumo	51	66	41	72	566	57	8,4
Pori - Björneborg	511	974	687	857	7 187	705	9,9
Rauma - Raumo	219	463	324	411	3 699	338	9,9
Ulvila - Ulvsby	54	93	38	60	514	59	5,4
Eura	73	103	63	98	885	86	8,4
Eurajoki - Euraäminne	30	43	23	33	329	34	6,9
Honkajoki	0	0	5	8	104	5	3,5
Jämijärvi	1	0	5	13	110	6	3,7
Karvia	2	0	10	19	167	10	4,4
Köyliö - Kjulo	0	0	5	6	77	4	1,8
Lavia	1	0	12	15	175	9	5,7
Luvia	1	1	16	17	171	10	3,6
Merikarvia - Sastmola	35	42	18	35	288	34	12,0
Nakkila	27	33	20	28	220	26	5,5
Pomarkku - Påmark	0	0	9	9	138	7	3,6
Siikainen	0	0	7	9	123	6	4,6
Säkylä	42	60	29	45	390	44	11,3
Kanta-Häme -							
Egentliga Tavastland	891	1 955	1 271	1 467	14 737	1 362	9,3
Forssa	185	288	166	213	2 108	215	14,0
Hämeenlinna - Tavastehus	365	962	580	643	6 045	586	10,2
Riihimäki	211	480	271	306	2 932	296	12,1
Hattula	2	14	38	31	405	24	3,0
Hausjärvi	23	30	26	35	405	33	4,7
Humppila	0	1	10	15	202	10	5,1
Janakkala	58	106	92	118	1 289	102	7,4
Jokioinen - Jockis	1	0	15	17	248	13	2,8
Loppi	43	71	43	55	665	59	8,8
Tammela	1	2	18	22	289	15	2,9
Ypäjä	1	1	12	12	150	8	4,0
Pirkanmaa - Birkaland	2 454	5 585	3 816	4 182	37 109	3 662	8,8
Akaa	71	119	107	117	1 220	106	7,6
Ikaalinen - Ikaalis	50	76	44	87	498	57	9,1
Mänttä-Vilppula	75	105	78	101	893	90	9,5
Nokia	140	274	199	242	2 300	210	8,0
Orivesi	77	131	78	118	920	95	11,7
Parkano	77	83	40	81	537	68	11,7
Sastamala	101	154	135	212	1 807	154	7,2
Tampere - Tammerfors	1 079	3 006	2 132	1 965	17 529	1 766	9,3
Valkeakoski	88	181	133	170	1 518	137	7,8

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Virrat - Virdois	56	82	43	71	566	62	9,8
Ylöjärvi	104	212	163	202	1 925	168	6,8
Hämeenkyrö - Tavastkyro	77	112	69	86	707	82	9,4
Juupajoki	1	0	6	8	135	7	4,1
Kangasala	141	343	169	200	1 940	200	8,3
Kihniö	0	0	7	10	118	6	3,5
Lempäälä	114	288	151	183	1 411	158	9,5
Pirkkala - Birkala	116	291	128	165	1 393	156	10,8
Punkalaidun	1	0	12	18	169	9	3,5
Pälkäne	2	15	51	51	572	33	5,9
Ruovesi	41	64	30	43	375	43	10,3
Urjala	43	49	28	37	390	42	9,6
Vesilahti	1	0	14	16	186	10	3,0
Päijät-Häme - Päijänne-Tavastland							
<i>Päijänne-Tavastland</i>	990	2 338	1 536	1 752	19 029	1 669	9,7
Heinola	124	309	191	237	2 494	217	12,5
Lahti - Lahtis	527	1 355	915	972	10 408	921	10,4
Orimattila	66	108	78	85	1 045	92	6,8
Asikkala	44	116	56	71	733	70	9,8
Hartola	28	45	24	39	360	35	12,8
Hollola	65	149	92	119	1 283	110	6,2
Hämeenkoski	0	0	10	12	155	8	4,7
Kärkölä	25	41	25	32	323	32	7,9
Nastola	49	86	79	97	1 255	93	7,6
Padasjoki	24	49	29	38	430	38	13,1
Sysmä	39	80	38	50	542	53	14,4
Kymenlaakso - Kymmenedalen	885	2 065	1 356	1 467	16 132	1 437	9,3
Hamina - Fredrikshamn	92	226	143	166	1 855	159	8,8
Kotka	270	712	461	442	4 827	447	9,5
Kouvola	437	969	649	735	7 993	704	9,4
Iitti	36	63	41	50	594	52	8,7
Miehikkälä	0	0	6	6	88	5	2,4
Pyhtää - Pyttis	23	49	31	34	397	36	8,0
Virolahti	27	46	25	34	378	35	11,9
Etelä-Karjala - Södra Karelen - South Karelia	710	1 656	1 156	1 186	13 627	1 191	10,5
Imatra	216	465	317	361	3 584	330	13,4
Lappeenranta - Villmanstrand	388	1 010	629	601	7 196	650	10,5
Lemi	1	1	13	13	251	13	5,2
Luumäki	29	52	36	42	504	44	10,2
Parikkala	46	71	48	55	592	57	11,6
Rautjärvi	1	1	26	26	369	20	5,9
Ruokolahti	1	1	27	29	363	20	4,1
Savitaipale	26	54	33	37	429	39	11,9
Taipalsaari	1	1	25	23	339	18	4,5

Liitetaulukko 1. Alkoholi-juomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Etelä-Savo - Södra Savolax	868	1 866	1 293	1 535	15 319	1 375	10,4
Mikkeli - S:t Michel	269	680	492	532	5 519	480	10,3
Pieksämäki	113	171	144	194	1 742	156	9,3
Savonlinna - Nyslott	218	496	330	379	3 716	344	10,9
Enonkoski	0	0	4	5	74	4	2,9
Heinävesi	28	55	27	37	375	37	11,4
Hirvensalmi	1	2	16	22	285	15	7,3
Joroinen - Jorois	1	1	23	24	316	17	3,8
Juva	43	61	44	62	643	58	9,9
Kangasniemi	41	69	45	59	551	53	10,5
Mäntyharju	50	101	52	65	667	66	12,1
Pertunmaa	37	96	31	47	400	48	29,6
Puumala	23	57	33	42	380	36	17,2
Rantasalmi	25	43	24	36	299	31	9,1
Sulkava	19	34	27	31	351	30	12,0
Pohjois-Savo - Norra Savolax	1 505	2 609	2 149	2 454	21 144	2 038	9,7
Iisalmi - Idensalmi	189	235	195	275	2 381	226	12,1
Juankoski	2	1	28	32	374	21	4,7
Kiuruvesi	64	58	62	81	652	66	8,8
Kuopio	681	1 530	1 135	1 124	9 054	952	10,6
Suonenjoki	78	95	68	79	606	74	11,6
Varkaus	164	284	217	257	2 339	222	11,6
Kaavi	48	50	21	36	315	40	14,3
Keitele	0	0	17	17	223	12	5,6
Lapinlahti	57	50	53	73	794	68	8,0
Leppävirta	59	86	52	89	673	69	7,9
Maaninka	0	0	21	20	237	13	4,1
Pielavesi	39	36	24	35	308	35	8,5
Rautalampi	2	1	28	31	282	16	5,5
Rautavaara	1	1	7	13	149	8	5,1
Siilinjärvi	115	182	139	193	1 434	144	8,4
Sonkajärvi	2	1	19	31	379	20	5,3
Tervo	-	0	11	12	173	9	6,0
Tuusniemi	1	0	18	17	241	13	5,2
Vesanto	1	0	17	19	225	12	6,0
Viermä	2	0	17	20	306	16	5,0
Pohjois-Karjala - Norra Karelen - North Karelia	860	1 461	1 193	1 494	12 998	1 207	8,6
Joensuu	441	935	697	808	6 500	641	10,1
Kitee	73	108	76	96	893	89	9,1
Lieksa	80	107	90	144	1 281	112	10,2
Nurmes	77	86	56	84	720	78	10,9
Outokumpu	63	75	50	59	577	63	10,2
Ilomantsi - Ilomants	45	59	29	45	396	45	8,9
Juuka	43	44	32	46	438	44	9,6
Kontiolahti	0	1	50	51	550	30	2,7
Liperi	33	43	54	83	714	56	5,5
Polvijärvi	2	1	17	28	321	17	4,3
Rääkkylä	0	1	11	9	137	7	3,3
Tohmajärvi	1	1	18	27	308	16	3,9
Valtimo	2	0	14	13	163	9	4,5

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneyttä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Keski-Suomi - Mellersta Finland - Central Finland	1 450	2 890	1 975	2 398	21 696	2 082	9,1
Jyväskylä	646	1 666	1 114	1 128	10 693	1 036	9,2
Jämsä	142	238	179	285	1 997	194	10,3
Keuruu	76	120	73	117	1 020	98	11,1
Saarijärvi	62	90	52	86	691	72	8,2
Viitasaari	57	81	43	83	613	64	10,7
Äänekoski	155	229	138	201	1 721	179	10,8
Hankasalmi	36	46	34	40	413	41	9,1
Joutsa	44	85	50	63	628	61	14,1
Kannonkoski	0	0	6	7	93	5	3,8
Karstula	28	31	19	33	238	28	7,4
Kinnula	0	0	8	13	109	6	4,1
Kivijärvi	0	0	7	11	94	5	4,7
Konnevesi	1	1	19	21	249	14	5,6
Kuhmoinen	27	56	24	36	307	34	15,5
Kyyjärvi	31	27	8	15	116	21	17,2
Laukaa	56	87	89	122	1 210	96	6,6
Luhanka	0	0	1	3	44	2	3,5
Multia	0	0	7	9	112	6	3,9
Muurame	49	101	39	43	416	53	7,1
Petäjävesi	1	0	21	20	301	16	4,8
Pihtipudas	37	33	21	39	321	35	9,5
Toivakka	0	0	10	11	156	8	4,2
Urainen	0	0	12	11	153	8	3,0
Etelä-Pohjanmaa - Södra Österbotten - South Ostrobothnia	104	131	102	117	1 209	1 229	7,7
Alajärvi	57	58	39	80	526	57	6,8
Alavus	119	156	96	142	1 111	124	12,3
Kauhajoki	92	95	73	152	975	99	8,4
Kauhava	101	110	78	148	903	101	7,1
Kurikka	69	70	63	99	807	77	6,4
Lapua - Lappo	71	80	57	113	699	75	6,3
Seinäjoki	336	588	443	662	4 408	444	9,0
Ähtäri - Etseri	43	55	40	51	438	47	8,7
Evijärvi	0	0	9	10	125	7	2,9
Ilmajoki	48	49	50	73	555	54	5,5
Isojoki - Storå	0	0	8	10	165	8	4,3
Jalasjärvi	56	49	29	55	392	48	7,1
Karjajoki - Bötom	0	0	5	6	90	5	3,6
Kuortane	1	2	14	21	170	10	3,1
Lappajärvi	30	30	15	27	149	24	8,1
Soini	0	0	7	11	105	6	3,0
Teuva - Östermark	38	36	22	36	303	35	7,2
Vimpeli	1	0	14	21	170	10	3,7
Pohjanmaa - Österbotten - Ostrobothnia	634	1 737	877	1 105	10 332	1 012	6,8
Kaskinen - Kaskö	1	1	6	7	95	5	4,4
Kristiinankaupunki - Kristinestad	40	86	29	43	430	49	7,9
Närpiö - Närpes	37	89	23	47	419	47	5,9

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Pietarsaari - Jakobstad	100	299	111	144	1 468	153	9,3
Uusikaarlepyy - Nykarleby	25	70	20	23	278	33	5,3
Vaasa - Vasa	363	1 097	517	639	5 448	572	10,3
Isokyrö - Storkyro	1	1	18	23	181	11	2,7
Korsnäs	0	1	4	7	79	4	2,3
Kruunupyy - Kronoby	1	1	15	14	190	10	1,9
Laihia - Laihela	63	82	42	58	447	57	9,0
Luoto - Larsmo	0	0	5	5	75	4	1,1
Maalahti - Malax	0	1	17	20	271	14	3,0
Mustasaari - Korsholm	1	6	37	37	510	28	1,8
Pedersören kunta - Pedersöre	0	1	9	10	140	7	0,9
Vöyri	1	1	24	26	300	16	2,9
Keski-Pohjanmaa - Mellersta Östebotten - Central Ostrobothnia	382	624	401	541	4 571	467	8,4
Kannus	58	60	33	51	432	52	11,3
Kokkola - Karleby	258	496	294	381	3 232	333	8,7
Halsua	0	0	4	5	49	3	2,5
Kaustinen - Kaustby	62	68	29	49	321	49	14,2
Lestijärvi	0	0	5	7	56	3	4,6
Perho	1	0	10	14	128	7	3,3
Toholampi	1	0	14	18	179	10	3,7
Veteli - Vetil	1	0	13	16	174	9	3,4
Pohjois-Pohjanmaa - Norra Österbotten - North Ostrobothnia	2 069	3 361	2 817	3 586	29 923	2 820	8,8
Haapajärvi	55	48	37	59	455	51	8,4
Haapavesi	43	38	29	42	369	40	7,0
Kalajoki	81	95	92	138	916	94	9,2
Kuusamo	141	258	187	285	1 940	193	14,4
Nivala	63	56	43	75	584	61	7,4
Oulainen	62	59	49	66	599	62	10,0
Oulu - Uleåborg	908	1 963	1 578	1 699	14 834	1 399	9,0
Pudasjärvi	64	53	52	94	770	71	10,0
Pyhäjärvi	36	35	32	48	449	42	8,5
Raahe - Brahestad	164	189	146	235	1 883	186	9,0
Ylivieska	124	155	110	169	1 220	132	11,4
Alavieska	1	0	9	15	141	8	3,5
Hailuoto - Karlö	1	1	10	9	123	7	7,8
Ii	47	51	51	84	791	65	8,9
Kempele	68	140	109	156	1 076	103	8,2
Kärsämäki	24	22	14	26	242	24	11,1
Liminka - Limingo	57	67	54	69	582	61	9,8
Lumijoki	0	0	6	6	73	4	2,6
Merijärvi	-	0	2	3	45	2	2,6
Muhos	57	67	47	75	598	62	9,2
Pyhäjoki	1	0	15	23	181	10	3,8
Pyhäntä	0	0	7	10	103	6	4,5
Reisjärvi	1	0	11	18	158	9	3,9
Sievi	2	0	14	20	204	11	3,0
Siikajoki	2	0	21	25	259	14	3,3
Siikalatva	34	28	33	47	444	39	8,1
Taivalkoski	31	31	25	41	355	34	9,5
Tyrmävä	1	0	19	24	292	15	3,5
Utajärvi	2	2	14	25	235	14	5,6

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien myynti maakunnittain ja kunnittain 2013

Tabellbilaga 1. Försäljningen av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 2013

Appendix table 1. Sales of alcoholic beverages by region and municipality 2013

	Tuhatta litraa - Tusen liter - Thousand litres						
	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Viner- Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink- juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker- Beers	Yhteensä 100 % alkoholina Totalt i 100 % alkohol- Total, 100% alcohol	Litraa 100 % alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti Liter 100 %g per invånare 15 år och över 100% alcohol, litres per capita aged 15 and over
Kainuu - Kajanaland	562	780	606	859	7 117	690	10,1
Kajaani - Kajana	239	382	305	402	3 297	315	9,9
Kuhmo	54	63	46	63	713	65	8,1
Hyrnsalmi	29	29	17	28	225	26	11,3
Paltamo	33	40	22	43	358	36	11,6
Puolanka	30	23	20	31	254	28	10,7
Ristijärvi	-	0	10	11	136	7	5,6
Sotkamo	79	132	108	153	1 028	104	11,6
Suomussalmi	62	72	50	84	737	71	9,3
Vaala	37	39	28	45	368	38	13,8
Lappi - Lapland - Lapland	1 660	2 283	1 545	2 513	19 039	1 936	12,6
Inari - Enare	110	196	101	171	1 293	136	23,0
Kemi	165	185	164	263	2 090	197	10,4
Kemijärvi	80	91	53	121	803	84	11,7
Rovaniemi	393	697	517	699	5 619	539	10,6
Tornio - Torneå	169	134	140	253	1 918	181	9,9
Enontekiö - Enontekis	36	51	24	39	527	46	28,0
Keminmaa	111	115	50	87	716	93	13,3
Kittilä	136	234	169	234	1 251	154	28,2
Kolari	74	121	65	106	686	82	24,3
Muonio	34	53	15	36	238	33	16,3
Pelkosenniemi	3	6	19	23	219	14	15,6
Pello	42	39	19	42	333	38	11,3
Posio	30	27	18	40	279	29	9,0
Ranua	33	31	19	41	254	30	8,9
Salla	38	36	26	43	324	36	10,1
Savukoski	1	1	7	16	155	9	8,6
Simo	0	0	9	17	163	9	3,1
Sodankylä	90	112	63	154	887	97	12,6
Tervola	2	0	20	29	336	18	6,5
Utsjoki	59	122	25	47	586	67	62,3
Ylitornio - Övertorneå	53	32	21	50	362	43	10,8
Ahvenanmaa - Åland	74	415	123	144	1 525	164	6,8
Maarianhamina - Mariehamn	58	314	57	82	669	100	10,2
Brändö	0	2	4	4	37	2	5,5
Eckerö	0	2	1	1	16	1	1,6
Finström	0	3	15	12	226	12	5,9
Föglö	0	1	1	4	32	2	4,1
Geta	0	5	1	1	20	2	4,3
Hammarland	-	0	2	2	36	2	1,5
Jomala	13	78	32	26	365	34	9,9
Kumlinge	0	1	1	1	12	1	2,9
Kökar	0	1	2	1	17	1	5,1
Lemland	-	-	3	2	31	2	1,1
Lumparland	-	0	0	1	7	0	1,3
Saltvik	0	1	1	1	20	1	0,8
Sottunga	0	0	0	0	3	0	2,5
Sund	1	6	1	1	18	2	2,2
Vårdö	-	0	1	2	17	1	2,5

Lähde: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. - Källa: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. - Source: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appndix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutuspaikat Alkos utlämningsställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhandelsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Koko maa - Hela landet - Whole country	352	107	31	5 371	5 919	372	1 937
Uusimaa - Nyland	74	8	2	1 141	1 888	112	353
Espoo - Esbo	10	-	-	134	172	15	36
Hanko - Hangö	1	-	-	14	26	3	5
Helsinki - Helsingfors	32	-	-	438	1 126	51	170
Hyvinkää - Hyvinge	1	-	-	34	41	1	14
Järvenpää - Träskända	2	-	-	35	30	2	2
Karkkila - Högfors	1	-	-	12	6	-	2
Kauniainen - Grankulla	1	-	-	5	2	1	-
Kerava - Kervo	1	-	-	23	23	1	3
Lohja - Lojo	2	2	1	47	45	6	8
Loviisa - Lovisa	1	1	-	27	19	2	9
Porvoo - Borgå	2	1	-	47	71	3	11
Raasepori - Raseborg	2	1	-	33	48	9	12
Vantaa - Vanda	9	-	-	141	152	4	40
Askola	-	-	-	3	1	-	-
Inkoo - Ingå	1	1	-	4	9	1	2
Kirkkonummi - Kyrkslätt	1	-	-	24	29	3	5
Lapinjärvi - Lappträsk	-	-	-	5	3	-	3
Myrskylä - Mörskom	-	-	-	1	2	-	2
Mäntsälä	1	-	-	16	10	3	6
Nurmijärvi	2	-	1	29	16	2	3
Pornainen - Borgnäs	-	-	-	3	2	1	1
Pukkila	-	1	-	2	2	-	-
Sipoo - Sibbo	2	-	-	12	14	-	3
Siuntio - Sjundeå	-	1	-	4	4	-	1
Tuusula - Tusby	1	-	-	26	20	-	5
Vihti - Vichtis	1	-	-	22	15	4	10
Varsinais-Suomi - Egentliga Finland	31	12	1	472	523	31	148
Kaarina - S:t Karins	2	-	-	25	14	1	7
Laitila	1	-	-	13	4	-	4
Loimaa	1	-	-	22	17	-	4
Naantali - Nådendal	1	-	-	16	31	1	3
Paimio - Pemar	1	-	-	9	4	-	4
Parainen - Pargas	2	3	1	37	47	2	16
Raisio - Reso	2	-	-	21	14	1	9
Salo	3	3	-	58	47	3	18
Somero	1	-	-	12	7	1	8
Turku - Åbo	10	-	-	139	269	17	35
Uusikaupunki - Nystad	1	-	-	20	14	-	3
Aura	1	-	-	6	1	-	4
Kemiönsaari	2	1	-	20	13	2	10
Koski TI	-	1	-	4	2	-	2
Kustavi - Gustavs	1	-	-	2	6	-	1
Lieto - Lundo	1	-	-	14	7	-	3
Marttila	-	-	-	2	1	-	-
Masku	-	-	-	8	6	-	2

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus- paikat Alkos utlämnings- ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan- delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Mynämäki	1	-	-	8	2	-	5
Nousiainen - Nousis	-	-	-	4	1	-	1
Oripää	-	1	-	3	1	-	1
Pyhäranta	-	1	-	3	1	1	-
Pöytyä	-	-	-	9	5	-	2
Rusko	-	-	-	3	2	-	1
Sauvo - Sagu	-	-	-	3	2	1	-
Taivassalo - Tövsala	-	1	-	5	4	1	1
Tarvasjoki	-	-	-	2	-	-	3
Vehmaa	-	1	-	4	1	-	1
Satakunta - Satakunta	17	5	1	280	242	11	83
Harjavalta	1	-	-	9	5	-	3
Huittinen	1	-	1	20	10	-	4
Kankaanpää	2	-	-	23	13	2	7
Kokemäki - Kumo	1	-	-	10	5	1	2
Pori - Björneborg	4	2	-	93	103	4	22
Rauma - Raumo	2	-	-	42	49	4	20
Ulvila - Ulvsby	1	-	-	10	7	-	2
Eura	1	-	-	16	11	-	6
Eurajoki - Euraäminne	1	-	-	6	5	-	4
Honkajoki	-	-	-	5	2	-	2
Jämijärvi	-	-	-	5	3	-	-
Karvia	-	1	-	5	4	-	1
Köyliö - Kjulo	-	-	-	3	3	-	-
Lavia	-	1	-	4	2	-	1
Luvia	-	1	-	4	3	-	4
Merikarvia - Sastmola	1	-	-	8	5	-	3
Nakkila	1	-	-	4	4	-	1
Pomarkku - Pärmark	-	-	-	4	1	-	-
Siikainen	-	-	-	4	1	-	-
Säkylä	1	-	-	5	6	-	1
Kanta-Häme -							
Egentliga Tavastland	12	-	2	179	173	18	53
Forssa	2	-	-	23	21	5	10
Hämeenlinna - Tavastehus	5	-	1	73	79	6	20
Riihimäki	2	-	-	25	29	3	8
Hattula	-	-	1	5	8	-	-
Hausjärvi	1	-	-	6	3	-	1
Humppila	-	-	-	5	4	-	2
Janakkala	1	-	-	17	12	2	1
Jokioinen - Jockis	-	-	-	4	2	1	1
Loppi	1	-	-	13	6	-	5
Tammela	-	-	-	5	5	1	2
Ypäjä	-	-	-	3	4	-	3

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus- paikat Alkos utlämnings- ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan- delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Pirkanmaa - Birkland	29	6	4	460	482	23	140
Akaa	1	-	-	17	11	-	2
Ikaalinen - Ikalis	1	-	-	12	4	1	4
Mänttä-Vilppula	1	-	-	18	11	1	4
Nokia	1	-	-	27	14	-	9
Orivesi	1	-	-	12	7	-	4
Parkano	1	-	-	9	4	-	3
Sastamala	1	2	2	28	16	1	16
Tampere - Tammerfors	10	-	1	161	310	11	46
Valkeakoski	1	-	-	20	14	-	6
Virrat - Viridis	1	-	-	13	5	-	9
Ylöjärvi	1	-	-	33	19	3	8
Hämeenkyrö - Tavastkyro	1	-	-	11	5	1	2
Juupajoki	-	-	-	5	3	-	3
Kangasala	2	1	-	23	12	2	4
Kihniö	-	-	-	3	2	-	-
Lempäälä	2	-	-	19	13	-	3
Pirkkala - Birkala	2	-	-	14	9	1	2
Punkalaidun	-	1	-	3	2	-	2
Pälkäne	-	1	1	15	10	-	5
Ruovesi	1	-	-	7	4	-	5
Uusikaupunki	1	-	-	7	5	2	2
Vesilahti	-	1	-	3	2	-	1
Päijät-Häme - Päijänne-Tavastland	16	-	2	206	227	14	72
Heinola	2	-	1	27	30	2	11
Lahti - Lahtis	6	-	-	88	132	3	29
Orimattila	1	-	-	15	8	1	5
Asikkala	1	-	1	13	10	2	1
Hartola	1	-	-	5	7	-	5
Hollola	1	-	-	18	15	3	4
Hämeenkoski	-	-	-	2	2	-	1
Kärkölä	1	-	-	4	4	-	-
Nastola	1	-	-	15	10	-	5
Padasjoki	1	-	-	10	4	2	5
Sysmä	1	-	-	9	5	1	6
Kymenlaakso - Kymmenedalen	13	3	2	183	206	6	90
Hamina - Fredrikshamn	1	-	-	20	22	2	15
Kotka	3	1	-	50	76	1	25
Kouvola	6	1	2	87	90	1	37
Iitti	1	-	-	9	7	1	4
Miehikkälä	-	-	-	3	1	-	2
Pyhtää - Pyttis	1	1	-	7	7	1	4
Virolahti	1	-	-	7	3	-	3

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutuspaikat Alkos utlämningsställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti-myymälät Gårdsvins- och sahti-butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäismyyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhandelsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Etelä-Karjala - Södra Karelen - South Karelia	9	2	-	138	158	4	63
Imatra	2	-	-	34	31	-	18
Lappeenranta - Villmanstrand	4	-	-	53	97	3	22
Lemi	-	-	-	4	3	-	4
Luumäki	1	-	-	8	6	-	4
Parikkala	1	-	-	12	6	-	4
Rautjärvi	-	1	-	8	2	1	3
Ruokolahti	-	1	-	9	5	-	5
Savitaipale	1	-	-	7	5	-	3
Taipalsaari	-	-	-	3	3	-	-
Etelä-Savo - Södra Savolax	15	5	4	235	222	13	120
Mikkeli - S:t Michel	3	2	1	70	72	2	39
Pieksämäki	1	-	-	28	23	-	5
Savonlinna - Nyslott	3	2	-	46	77	2	29
Enonkoski	-	-	-	2	2	-	2
Heinävesi	1	-	1	10	3	4	2
Hirvensalmi	-	1	-	7	3	1	4
Joroinen - Jorois	-	-	-	6	5	-	1
Juva	1	-	-	15	4	-	5
Kangasniemi	1	-	-	13	4	-	9
Mäntyharju	1	-	1	13	8	1	6
Pertunmaa	1	-	-	3	1	-	4
Puumala	1	-	1	7	8	2	6
Rantasalmi	1	-	-	9	7	-	5
Sulkava	1	-	-	6	5	1	3
Pohjois-Savo - Norra Savolax	16	11	2	272	234	13	100
Iisalmi - Idensalmi	1	-	-	25	21	1	11
Juankoski	-	1	-	9	3	-	3
Kiuruvesi	1	-	-	9	5	-	7
Kuopio	7	1	1	98	128	8	23
Suonenjoki	1	-	-	11	7	-	2
Varkaus	1	-	-	28	21	1	11
Kaavi	1	-	1	5	2	-	5
Keitele	-	1	-	3	-	-	3
Lapinlahti	1	1	-	13	7	-	2
Leppävirta	1	-	-	11	5	1	6
Maaninka	-	1	-	4	1	-	4
Pielavesi	1	-	-	6	2	-	3
Rautalampi	-	1	-	6	8	1	-
Rautavaara	-	1	-	4	2	-	-
Siilinjärvi	1	-	-	17	11	1	9
Sonkajärvi	-	2	-	9	6	-	2
Tervo	-	-	-	2	-	-	3
Tuusniemi	-	-	-	5	1	-	3
Vesanto	-	1	-	3	1	-	-
Vieremä	-	1	-	4	3	-	3

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus- paikat Alkos utlämnings- ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan- delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Pohjois-Karjala - Norra Karelen - North Karelia	11	9	2	202	130	5	59
Joensuu	4	3	-	74	61	1	20
Kitee	1	1	-	24	14	1	6
Lieksa	1	-	-	19	14	1	9
Nurmes	1	-	-	13	8	-	4
Outokumpu	1	-	-	11	3	-	1
Ilomantsi - Ilomants	1	-	1	11	9	1	-
Juuka	1	-	-	9	4	-	2
Kontiolahti	-	1	-	9	4	-	5
Liperi	1	-	-	15	4	-	6
Polvijärvi	-	1	-	4	4	1	-
Rääkkylä	-	1	1	4	-	-	3
Tohmajärvi	-	1	-	6	3	-	3
Valtimo	-	1	-	3	2	-	-
Keski-Suomi - Mellersta Finland - Central Finland	20	6	2	278	260	12	113
Jyväskylä	6	1	-	102	139	4	35
Jämsä	1	-	1	26	29	3	9
Keuruu	1	-	-	15	9	1	10
Saarijärvi	1	-	-	11	7	-	4
Viitasaari	1	-	-	13	4	-	7
Äänekoski	2	-	-	24	16	1	13
Hankasalmi	1	-	-	8	4	-	2
Joutsa	1	-	-	10	4	-	5
Kannonkoski	-	1	-	3	2	-	-
Karstula	1	-	-	6	2	-	2
Kinnula	-	1	-	3	1	-	-
Kivijärvi	-	1	-	2	1	-	2
Konnevesi	-	1	-	3	4	1	-
Kuhmoinen	1	-	-	6	6	-	1
Kyyjärvi	1	-	-	2	1	-	1
Laukaa	1	-	1	19	16	-	9
Luhanka	-	-	-	1	2	-	1
Multia	-	-	-	2	1	1	1
Muurame	1	-	-	5	3	-	5
Petäjävesi	-	-	-	5	2	-	1
Pihtipudas	1	-	-	7	3	1	2
Toivakka	-	-	-	2	3	-	2
Uurainen	-	1	-	3	1	-	1
Etelä-Pohjanmaa - Södra Österbotten - South Ostrobothnia	-	9	2	229	142	11	96
Alajärvi	1	-	1	16	7	-	5
Alavus	2	-	-	11	9	-	9
Kauhajoki	1	-	-	21	9	-	11
Kauhava	2	1	-	20	11	1	3
Kurikka	1	1	-	15	11	-	8

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus- paikat Alkos utlämnings- ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan- delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Lapua - Lappo	1	-	1	19	11	3	8
Seinäjäki	3	2	-	56	50	5	18
Ähtäri - Etseri	1	-	-	9	6	-	7
Evijärvi	-	1	-	4	1	1	3
Ilmajoki	1	-	-	13	6	-	4
Isojoki - Storå	-	1	-	5	2	-	1
Jalasjärvi	1	-	-	11	3	-	4
Karjajoki - Bötom	-	-	-	3	1	-	1
Kuortane	-	1	-	4	3	-	3
Lappajärvi	1	-	-	5	4	-	2
Soini	-	1	-	4	2	-	2
Teuva - Östermark	1	-	-	8	3	-	3
Vimpeli	-	1	-	5	3	1	4
Pohjanmaa - Österbotten - Ostrobothnia	8	3	-	198	144	14	82
Kaskinen - Kaskö	-	1	-	1	4	-	-
Kristiinankaupunki - Kristinestad	1	-	-	13	9	2	5
Närpiö - Närpes	1	-	-	18	3	1	8
Pietarsaari - Jakobstad	1	-	-	17	22	1	9
Uusikaarlepyy - Nykarleby	1	-	-	10	2	-	5
Vaasa - Vasa	3	-	-	62	62	8	26
Isokyrö - Storkyro	-	-	-	8	3	-	1
Korsnäs	-	1	-	3	2	-	4
Kruunupyä - Kronoby	-	-	-	9	5	-	1
Laihia - Laihela	1	-	-	8	2	1	-
Luoto - Larsmo	-	-	-	3	2	-	-
Maalahti - Malax	-	-	-	9	3	-	6
Mustasaari - Korsholm	-	-	-	19	17	-	8
Pedersören kunta - Pedersöre	-	-	-	7	4	-	5
Vöyri	-	1	-	11	4	1	4
Keski-Pohjanmaa - Mellersta Östebotten - Central Ostrobothnia	4	1	-	75	52	6	38
Kannus	1	-	-	8	3	1	3
Kokkola - Karleby	2	-	-	42	34	4	23
Halsua	-	-	-	2	1	1	-
Kaustinen - Kaustby	1	-	-	5	6	-	4
Lestijärvi	-	-	-	2	2	-	2
Perho	-	-	-	5	1	-	1
Toholampi	-	1	-	6	3	-	2
Veteli - Vetil	-	-	-	5	2	-	3
Pohjois-Pohjanmaa - Norra Österbotten - North Ostrobothnia	27	9	-	387	321	14	162
Haapajärvi	1	-	-	7	3	1	5
Haapavesi	1	-	-	4	3	-	2
Kalajoki	1	-	-	13	18	-	7
Kuusamo	2	-	-	21	42	2	18

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus- paikat Alkos utlämnings- ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti- myymälät Gårdsvins- och sahti- butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis- myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan- delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Nivala	1	-	-	9	4	1	6
Oulainen	1	-	-	8	4	2	5
Oulu - Uleåborg	9	-	-	159	159	6	46
Pudasjärvi	1	1	-	18	9	1	6
Pyhäjärvi	1	-	-	7	5	-	6
Raahe - Brahestad	1	1	-	24	13	-	10
Ylivieska	1	-	-	12	8	1	2
Alavieska	-	-	-	4	2	-	1
Hailuoto - Karlö	-	1	-	3	5	-	2
Ii	1	-	-	14	4	-	11
Kempele	1	-	-	11	7	-	5
Kärsämäki	1	-	-	6	1	-	4
Liminka - Limingo	1	-	-	8	5	-	5
Lumijoki	-	-	-	1	1	-	-
Merijärvi	-	-	-	1	-	-	-
Muhos	1	-	-	9	2	-	3
Pyhäjoki	-	1	-	4	3	-	2
Pyhäntä	-	-	-	4	1	-	1
Reisjärvi	-	1	-	3	1	-	-
Sievi	-	-	-	4	2	-	1
Siikajoki	-	1	-	8	3	-	1
Siikalatva	1	2	-	11	3	-	5
Taivalkoski	1	-	-	7	5	-	3
Tyrnävä	-	-	-	4	3	-	2
Utajärvi	-	1	-	3	5	-	3
Kainuu - Kajanaland	9	4	1	107	81	7	46
Kajaani - Kajana	2	2	-	36	29	3	16
Kuhmo	1	-	-	15	7	-	4
Hyrynsalmi	1	-	-	6	2	-	4
Paltamo	1	-	-	5	4	-	2
Puolanka	1	-	-	6	4	1	1
Ristijärvi	-	-	-	4	-	-	-
Sotkamo	1	-	1	12	19	1	6
Suomussalmi	1	1	-	15	13	1	7
Vaala	1	1	-	8	3	1	6
Lappi - Lappland - Lapland	22	14	3	283	369	12	115
Inari - Enare	2	3	-	21	43	-	9
Kemi	1	-	-	24	28	1	5
Kemijärvi	1	-	-	12	11	-	7
Rovaniemi	3	1	-	71	94	3	24
Tornio - Torneå	1	-	-	24	14	2	9
Enontekiö - Enontekis	1	2	-	7	12	-	2
Keminmaa	1	-	1	12	6	-	2
Kittilä	2	-	1	10	46	-	10
Kolari	2	1	-	12	34	1	7
Muonio	1	-	-	6	7	1	-
Pelkosenniemi	-	2	-	3	11	-	3
Pello	1	-	-	9	3	-	3

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien jakeluverkosto maakunnittain ja kunnittain 31.12.2013

Tabellbilaga 2. Nätet för distribution av alkoholdrycker landskapsvis och kommunvis 31.12.2013

Appendix table 2. Distribution network of alcoholic beverages by region and municipality 31.12.2013

Maakunta ja kunta Landskap och kommun Region and municipality	Vähittäismyynti - Detaljhandel - Retail sales				Anniskeluravintolat - Restauranger - Licensed restaurants		
	Alkon myymälöitä Alkos butiker Alko stores	Alkon luovutus-paikat Alkos utlämnings-ställen Alko delivery points	Tilaviini- ja sahti-myymlät Gårdsvins- och sahti-butiker Stores for selling fruit wine and sahti	Vähittäis-myyntipaikat ≤ 4.7 % Detaljhan-delsställen ≤ 4.7 % Retail outlets ≤ 4.7 %	Anniskeluluvat - Serveringstillstånd Serving licences		
					A-luvat A-tillstånd A-licences	B-luvat B-tillstånd B-licences	C-luvat C-tillstånd C-licences
Posio	1	-	-	6	5	-	1
Ranua	1	-	1	8	5	-	7
Salla	1	-	-	8	7	-	4
Savukoski	-	1	-	6	4	-	2
Simo	-	-	-	4	2	1	1
Sodankylä	1	1	-	16	21	-	9
Tervola	-	1	-	8	5	1	3
Utsjoki	1	2	-	8	4	2	2
Ylitornio - Övertorneå	1	-	-	8	7	-	5
Ahvenanmaa - Åland	3	-	1	46	65	46	4
Maarianhamina - Mariehamn	2	-	-	11	34	20	4
Brändö	-	-	-	5	3	3	-
Eckerö	-	-	-	2	6	5	-
Finström	-	-	1	4	5	1	-
Föglö	-	-	-	1	3	1	-
Geta	-	-	-	1	2	-	-
Hammarland	-	-	-	1	-	1	-
Jomala	1	-	-	3	2	1	-
Kumlinge	-	-	-	5	2	-	-
Kökar	-	-	-	4	3	2	-
Lemland	-	-	-	2	-	-	-
Lumparland	-	-	-	2	-	4	-
Saltvik	-	-	-	1	2	2	-
Sottunga	-	-	-	1	-	2	-
Sund	-	-	-	2	3	2	-
Vårdö	-	-	-	1	-	2	-

Lähde: Valvira. - Källa: Valvira. - Source: Valvira.

Liitetaulukko 3. - Bilagetabell 3. - Appendix Table 3.

Alkoholijuomien jakeluverkosto 2004–2013.

Distributionsnätet för alkoholdrycker 2004–2013.

Distribution network for alcoholic beverages 2004–2013.

Anniskeluluvat - Serveringstillstånd - Serving licences					Asiakaspaikat - Gästplatser - Seating for customers			
Vuosi	A + B -luvut	C -luvut	Yhteensä	Muutos, %	A + B -luvut	C -luvut	Yhteensä	Muutos, %
År	-tillstånd	-tillstånd	Totalt	Förändring, %	-tillstånd	-tillstånd	Totalt	Förändring, %
Year	licences	licences	Total	Change, %	licences	licences	Total	Change, %
2004	5 309	3 147	8 456		1 841 054	283 777	2 124 831	
2005	5 546	2 912	8 458	0,0	1 945 277	262 751	2 208 028	3,9
2006	5 688	2 706	8 394	-0,8	1 971 228	243 078	2 214 306	0,3
2007	5 842	2 524	8 366	-0,3	1 972 990	235 692	2 208 682	-0,3
2008	5 964	2 358	8 322	-0,5	2 024 869	223 992	2 248 861	1,8
2009	6 039	2 259	8 298	-0,3	2 077 587	220 178	2 297 765	2,2
2010	6 124	2 178	8 302	0,0	2 091 621	215 553	2 307 174	0,4
2011	6 166	2 112	8 278	-0,3	2 125 118	213 509	2 338 627	1,4
2012	6 267	2 024	8 291	0,2	2 121 319	209 026	2 330 345	-0,4
2013	6 291	1 937	8 228	-0,8	2 137 705	208 198	2 345 903	0,7

		Alkon luovutuspaikat		Tilaviini- ja sahtimyymälät		Vähittäis- myyntipaikat	
Vuosi	Alkon myymälät	Muutos, %	Alkon luovutuspaikat	Muutos, %	Tilaviini- ja sahtimyymälät	Muutos, %	Vähittäis- myyntipaikat
År	Alkos butiker	Förändring, %	Alkos utlämnings- ställen	Förändring, %	Gårdsvins- och sahtibutiker	Förändring, %	Detaljhandels- ställen ≤ 4.7 %
Year	Alko stores	Change, %	Alko delivery points	Change, %	Stores for selling fruit wine and sahti	Change, %	Retail outlets ≤ 4.7 %
2004	320		141		54		6 839
2005	327	2,2	139	-1,4	49	-9,3	6 699
2006	331	1,2	136	-2,2	48	-2,0	6 398
2007	338	2,1	130	-4,4	47	-2,1	6 229
2008	344	1,8	124	-4,6	44	-6,4	6 093
2009	346	0,6	122	-1,6	40	-9,1	5 947
2010	343	-0,9	118	-3,3	35	-12,5	5 755
2011	348	1,5	110	-6,8	32	-8,6	5 586
2012	351	0,9	108	-1,8	31	-3,1	5 511
2013	352	0,3	107	-0,9	31	0,0	5 371

Lähteet - Källor - Sources: THL; Valvira.

Alkoholijuomien kulutus -tilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien kulutustilasto sisältää tiedot alkoholijuomien tilastoidusta kulutuksesta ja niin sanotusta tilastoimattomasta alkoholinkulutuksesta. Tilastoitu kulutus koostuu sekä alkoholijuomien vähittäismyynnistä että anniskelumyynnistä Suomen rajojen sisäpuolella. Tilastoimaton alkoholinkulutus arvioidaan vuosittain tutkimusten perusteella. Tilastoimattomaan kulutukseen sisältyy alkoholijuomien matkustajatuonti ja laitton alkoholijuomien maahantuonti, alkoholin laillinen ja laitton kotivalmistus, korvikealkoholi ja suomalaisten ulkomailla kuluttama alkoholi vähennettynä ulkomaalaisten Suomesta ostamilla alkoholijuomilla.

Tilastoa käytetään yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen ja kansallisen alkoholipolitiikan suunnittelun tarpeisiin, kansainvälisiin vertailuihin ja erilaisiin tietokantoihin (EU, OECD, WHO, Eurostat, Pohjoismaat). Alkoholijuomien vähittäismyynnitilasto on lisäksi osana Tilastokeskuksen keräämää vähittäiskaupan myyntitilastoa ja kaupan liikevaihtotilastoa. Alkoholijuomien kulutustilastojen avulla voidaan seurata alkoholijuomien kulutuksen kehitystä koko maan tasolla ja myös maakuntatasolla.

Alkoholijuomien kulutustietojen keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004), Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008), Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annettuun lakiin (669/2008) ja Alkoholilakiin (1143/1994).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilastoitu kulutus

Alkoholijuomien kulutustilasto perustuu alkoholijuomien myynti- ja toimitustietoihin. Ne käsittävät alkoholijuomien myynnin Alkon myymälöistä, tukkumyyjien toimitukset anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Alkoholijuomien myynti- ja toimitustiedot saadaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämästä alkoholielinkeinorekisteristä litroina ja muutettuna 100-prosentin alkoholilitroiksi. Valviran ylläpitämä tuoterekisteri sisältää tiedot kaikista Suomessa myynnissä olevista alkoholijuomista.

Tuoterekisteri kattaa jokaisesta tuotteesta muun muassa seuraavat tiedot:

- tuotteen maahantuoja
- tuotteen valmistaja
- tuotteen alkuperämaa
- tuotteen nimi
- tuotteen numero
- tuoteryhmä
- alkoholipitoisuus etikettimerkinnän mukaisesti
- nettosisältö etikettimerkinnän mukaisesti
- pakkaustyyppi
- kantavieräkevyys painoprosentteina (vain oluet)
- laatuluokkakoodi (vain rypäleviinit)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa lasketaan alkoholijuomien kulutus käytössä olevien juomaryhmien mukaan. Tilastoidusta kulutuksesta lasketaan myös erikseen vähittäiskulutus ja anniskelukulutus.

Tilastoimaton kulutus

Tilastoimattoman kulutuksen tiedot saadaan pääosin TNS Gallupin toteuttamasta tutkimuksesta ja osin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen juomatapatutkimuksesta. Alkoholijuomien matkustajatuontia seurataan viikoittain TNS Gallupin toteuttamalla puhelinhaastattelulla, johon valitaan satunnaisotannalla 500 15 vuotta täyttäneitä henkilöä joka viikko. Haastattelussa selvitetään alkoholijuomien maahantuontia kahden edellisen viikon aikana. Alkoholijuomien laillisen ja laittoman kotivalmistuksen sekä korvikealkoholien käyttöä koskevat tiedot arvioidaan TNS Gallupin toteuttamien haastattelututkimusten perusteella. Suomalaisten ulkomailla kuluttaman alkoholin määrää koskevat tiedot arvioidaan THL:n Alkoholi ja huumeet -yksikön kahdeksan vuoden välein toteuttaman juomatapatutkimuksen perusteella sekä matkustajamäärien kehityksen perusteella.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen tietojen oikeellisuus riippuu Valviralta, Alko Oy:ltä ja anniskeluravintoloilta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempien vuosien tietoihin ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan Valviran, Alko Oy:n ja anniskeluravintoloiden kanssa.

Valvira saa tukkumyyjiltä viiveellä pieniä korjauksia alkoholijuomien toimitustietoihin anniskeluravintoloille ja vähittäismyyntiliikkeille vuosittain. Alkoholijuomien kulutustilastoon ei tehdä näitä korjauksia enää maaliskuussa tapahtuvan THL:n varsinaisen kulutustietojen laskennan jälkeen.

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen tietojen oikeellisuus ja tarkkuus riippuu TNS Gallupin toteuttamien tutkimusten sekä juomatapatutkimuksen validiteetista ja reliabiliteetista. Tietojen loogisuutta verrataan aiempien vuosien tietoihin ja jos epäillään virhettä, asia tarkistetaan. Lisäksi tietojen loogisuutta tarkkaillaan vertaamalla suomalaisten Virossa tuoduksi ilmoittamia alkoholimääriä Virossa tehtyihin arvioihin suomalaisten Virossa tekemistä alkoholistoksista. Laitonta maahantuontia koskevia tietoja tarkastellaan suhteessa tullin takavarikoimiin alkoholimääriin.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Valvira kerää alkoholijuomien myynti- ja toimitustiedot kuukausittain. Myynti- ja toimitustiedot julkaistaan noin kahden kuukauden kuluessa tilastoitavan ajanjakson päättymisestä. Alkoholijuomien kulutustiedot kerätään ja lasketaan kuukausittain. Alkoholijuomien kulutuksen litratiedot ja 100-prosentin alkoholiksi muutetut litratiedot julkaistaan vuositasolla viimeistään tilastointivuotta seuraavan toukokuun aikana.

TNS Gallup kerää alkoholijuomien matkustajatuonnin tiedot viikoittain. Valvira julkaisi vuoden 2013 kevääseen saakka matkustajatuonnin sekä alkoholin kotivalmistuksen ja salakuljetuksen tiedot viimeistään tilastointivuotta seuraavan helmikuun aikana. THL julkaisee kaikki alkoholijuomien matkustajatuontia koskevat tiedot keväästä 2013 alkaen. Tiedot julkaistaan vuosikolmanneksittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Alkoholijuomien kulutuksen vuositilasto julkaistaan tilastoraporttina kerran vuodessa viimeistään tilastointivuotta seuraavan toukokuun aikana. Alkoholijuomien kulutus -tilastoraportti julkaistaan vain THL:n verkkosivuilla osoitteessa www.thl.fi/tilastot/alkoholinkulutus.

Alkoholijuomien kulutustiedot julkaistaan myös vuosittain ilmestyvässä THL:n Päihdetilastollisessa vuosikirjassa, jonka verkkoversio on saatavilla osoitteesta <http://www.thl.fi/paihetilastollinen vuosikirja>. Kulutustiedot julkaistaan myös THL:n Sosiaali- ja terveysalan tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokeskuksen tilastollisessa vuosikirjassa ja Alkon toimintakertomuksessa. Kulutustiedot toimitetaan Eurostatin, EU:n, OECD:n, WHO:n sekä Pohjoismaisiin ja muihin kansainvälisiin tietokantoihin, rekistereihin ja julkaisuihin.

Eräitä alkoholijuomien kulutus -tilaston tietoja voi poimia myös Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta www.sotkanet.fi. SOTKANetin tietoja voi tarkastella kaikilla kuntajakoon perustuvilla aluetasoilla. SOTKANetin tietoja on mahdollista tarkastella aikasarjana vuodesta 1990 alkaen. Tästä syystä

SOTKANetissä tiedot on ilmoitettu nykyisen tilastovuoden mukaisella kuntajaolla. Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla "alkoholinkulutus".

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen tiedot ovat saatavissa vuodesta 1932 lähtien. Vuosien 1932–1994 kulutustilastot on laadittu Alko Oy:ssä, vuodesta 1995 lähtien kulutustilastot on laadittu yhteistyössä THL:n (vuoteen 2008 saakka Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen Stakesin) ja Valviran (vuoteen 2008 saakka Tuotevalvontakeskuksen) kanssa. Alkoholijuomien kulutustilastot vuodesta 1932 lähtien ovat saatavilla THL:sta. Alkoholien kulutus -tilasto on julkaistu osana Suomen virallista tilastoa vuodesta 1932 lähtien.

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen tiedot ovat saatavissa vuodesta 1959 lähtien. Vuoteen 1992 asti ne perustuvat erillistutkimuksiin sekä vuodesta 1968 alkaen kahdeksan vuoden välein tehtyihin juomatapatutkimuksiin. Välivuodet on arvioitu interpoloimalla. Lisäksi väliarvioinneissa on käytetty hyväksi tilastoimatonta alkoholinkulutusta koskevia erillistutkimuksia. Vuodesta 1992 vuoteen 2004 alkoholijuomien matkustajatuonnin tiedot perustuivat TNS Gallupin, aiemmin Suomen Gallupin vuosittain tekemiin tutkimuksiin. Vuodesta 2005 alkaen matkustajatuontitietoja on kerätty viikoittain.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Alkoholijuomien kulutustilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Alkoholijuomien kulutustilastossa käytettävä juomaluokitus on tullitariffin mukainen ja se vastaa kansainvälisissä tilastoissa käytettäviä luokituksia. Luokitus vastaa myös kansainvälisesti hyväksytyn COICOP-luokituksen EU:n tilastotoimessa vahvistettua versiota. Kansallista käyttöä varten luokitusta on edelleen tarkennettu. Tilasto kattaa kaikki nautittavaksi tarkoitetut alkoholijuomat, jotka sisältävät yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Alkoholijuomien kulutustilastojen laskenta perustuu THL:n, Valviran ja Alko Oy:n keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin.

8. Vuoden 2013 tilastoa koskevat erityiskysymykset

Alkoholijuomien kulutustilastot esitetään tästä tilastoraportista alkaen "litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti". Aiempien vuosien tilastoraporteissa kulutustilastot on raportoitu "litraa asukasta kohti". Muutos on tehty kansainvälisen vertailtavuuden parantamiseksi. Esimerkiksi WHO raportoi tietokannoissaan eri maiden alkoholijuomien kulutuksen "litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti" ja myös muissa Pohjoismaissa on käytössä tämä esitystapa.

Viime vuosikymmeninä alkoholijuomien kulutuksesta on raportoitu tilastoraporteissa ja Päihdetilastollisessa vuosikirjassa sekä "litraa asukasta kohti" että "litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti". Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta www.sotkanet.fi on saatavilla tiedot alkoholijuomien kulutuksesta myös "litraa 18 vuotta täyttänyttä kohti".

Viime vuosina alkoholijuomien kokonaiskulutuksen kehityksen kuvaamista on vaikeuttanut vuoden alussa suoritettuihin alkoholiveron korotuksiin kytkeytynyt alkoholijuomien varastointi. Suomessa noudatetusta tilastointitavasta johtuu, että vähittäiskaupan ja ravintoloiden ennen veronkorotusta varastoimat alkoholijuomat katsotaan kulutetuksi silloin kuin ne siirtyvät valmistajilta, tukkumyyjiltä ja maahantuojilta vähittäiskaupalle. Toisin sanoen vuonna 2013 joulukuussa varastoon ostetut alkoholijuomat ovat mukana vuoden 2013 tilastoidussa alkoholinkulutuksessa, vaikka ne tulevat myydyiksi kuluttajille vasta vuoden 2014 kuluessa.

Vuoden 2012 ja 2013 alkoholijuomien kulutuksen vertailua vaikeuttaa lisäksi se, että vuoden 2012 tammikuussa toteutettu alkoholiveron korotus kasvatti alkoholijuomien varastoja vuonna 2011. Kun nämä juomat sitten vuoden 2012 puolella myytiin kuluttajille ja nautittiin, niin ne eivät kuitenkaan kasvattaneet vuoden 2012 kulutuslukua, koska ne sisältyivät jo vuoden 2011 kulutuslukuun. Yksinkertaistaen, alkoholijuomien kokonaiskulutuksen kasvu vuonna 2011 onkin varastojen kasvua ja vuoden 2012 voimakas kokonaiskulutuksen lasku selittyi osittain vuonna 2011 varastoitujen alkoholijuomien käytöllä vuonna 2012.

Kvalitetsbeskrivning för statistikpublikationen Alkoholkonsumtion

1. De statistiska uppgifternas relevans

Konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker innefattar uppgifter om den registrerade alkoholkonsumtionen och den så kallade oregistrerade konsumtionen av alkohol. Den registrerade konsumtionen består av både detaljförsäljningen av alkoholdrycker och serveringsförsäljningen inom Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas årligen på basis av undersökningar. Den oregistrerade konsumtionen omfattar resandeförsäljning av alkoholdrycker och smuggling av alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning av alkoholdrycker, surrogatalkohol och den alkohol som finländarna konsumerar utomlands minskad med de alkoholdrycker som utlänningar köper i Finland.

Statistiken används för samhällliga beslut, forskning och planeringen av den internationella alkoholpolitiken, för internationella jämförelser och databaser av olika slag (EU, OECD, WHO, Eurostat, Norden). Detaljförsäljningsstatistiken för alkoholdrycker är därtill en del av försäljningsstatistiken för detaljhandeln och omsättningsstatistiken för handeln som Statistikcentralen insamlar. Med hjälp av konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker kan man följa upp hur konsumtionen av alkoholdrycker utvecklas på nationell nivå och även på landskapsnivå.

Insamlingen av konsumtionsstatistik för alkoholdrycker bygger på statistiklagen (280/2004), lagen om institutet för hälsa och välfärd (668/2008), lagen om tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008) och alkohollagen (1143/1994).

2. Metodbeskrivning för statistikundersökningen

Registrerad konsumtion

Statistiken om konsumtionen av alkoholdrycker bygger på uppgifter om försäljning och leverans av alkoholdrycker. De omfattar försäljningen i Alkos affärer, partihandlarnas leveranser till restauranger samt livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Försäljnings- och leveransuppgifterna för alkoholdrycker fås i liter och omräknade till liter hundra procentig alkohol från alkoholnäringsregistret som förs av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira). Produktregistret som upprätthålls av Valvira innehåller uppgifter om alla alkoholdrycker som säljs i Finland.

I produktregistret finns bland annat följande uppgifter om varje produkt:

- produktens importör
- produktens tillverkare
- produktens ursprungsland
- produktens namn
- produktens nummer
- produktgrupp
- alkoholhalt enligt anteckning på etiketten
- nettoinnehåll enligt anteckning på etiketten
- förpackningstyp
- stamvörtstyrka i viktprocent (endast öl)
- kvalitetsklasskod (endast druvviner)

Vid Institutet för hälsa och välfärd beräknas konsumtionen av alkoholdrycker i enlighet med de dryckesgrupper som är i användning. För den registrerade konsumtionens del beräknas även detaljhandelskonsumtion och konsumtion av serverad alkohol separat.

Oregistrerad konsumtion

Uppgifter om den oregistrerade konsumtionen fås i huvudsak genom en undersökning utförd av TNS Gallup och dels från dryckesvaneundersökningen som genomförts av Institutet för hälsa och välfärd. Resandeförseln av alkoholdrycker uppföljs varje vecka genom telefonintervjuer som genomförs av TNS Gallup. Intervjuobjekten är 500 slumpvis utvalda 15 år fyllda finländare. I intervjun utreds importen av alkoholdrycker under de två senaste veckorna. Uppgifterna om den lagliga och olagliga hemtillverkningen av alkoholdrycker samt användningen av T-sprit och andra surrogat uppskattas på basis av de intervjuundersökningar som TNS Gallup genomför. Den alkoholmängd som finländarna konsumerar utomlands uppskattas på basis av dryckesvaneundersökningen som THL:s enhet för alkohol och droger genomför vart åttonde år samt utgående från utvecklingen av passagerarmängderna.

3. Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Riktigheten hos uppgifterna om den registrerade konsumtionen av alkoholdrycker beror på riktigheten och noggrannheten hos de uppgifter som fås av Valvira, Alko Ab och restaurangerna med försäljningstillstånd. I beräkningsskedet jämförs uppgifternas följdriktighet med uppgifter för tidigare år, och om man misstänker ett fel, kontrolleras saken med Valvira, Alko Ab och restaurangerna med försäljningstillstånd.

Valvira får årligen i efterhand små korrigeringar av partiförsäljarna angående uppgifterna om leverans av alkoholdrycker till restauranger med serveringstillstånd och detaljhandeln. Dessa korrigeringar i statistiken över alkoholkonsumtionen görs inte efter den egentliga beräkningen av konsumtionsstatistiken som Institutet för hälsa och välfärd genomför i mars.

Exaktheten och tillförlitligheten i uppgifterna om den oregistrerade konsumtionen av alkoholdrycker beror på validiteten och reliabiliteten hos TNS Gallups undersökningar och dryckesvaneundersökningarna. Uppgifternas följdriktighet jämförs med uppgifter från tidigare år och om man misstänker ett fel, kontrolleras saken. Därtill granskas uppgifternas logik genom att den alkoholmängd som finländarna anmäler att de importerat från Estland jämförs med estniska uppskattningar av finländarnas alkoholuppköp i Estland. Information om olaglig införsel kontrolleras mot de alkoholmängder som tullen beslagtagit.

4. Uppgifternas aktualitet och rättidighet

Valvira samlar uppgifter om försäljning och leverans av alkoholdrycker varje månad. Uppgifterna om försäljning och leverans publiceras inom cirka två månader efter att den tidsperiod som statistikförs är slut. Uppgifterna om konsumtion av alkoholdrycker samlas och kalkyleras varje månad. Uppgifterna om alkoholkonsumtionen i liter och i liter omvandlad till 100-procentig alkohol publiceras på årsnivå senast i maj månad efter det år som statistikförs.

TNS Gallup samlar in uppgifterna om resandeförsel av alkoholdrycker varje vecka. Valvira gav fram till våren 2013 ut uppgifterna om resandeförseln, hemtillverkningen av alkohol och smugglingen senast i februari månad efter det år som statistikförs. THL publicerar alla uppgifter om resandeförseln av alkoholdrycker från och med våren 2013. Uppgifterna publiceras tertialsvis.

5. Uppgifternas tillgänglighet och transparens

En årlig statistikrapport om alkoholkonsumtionen publiceras en gång om året senast i den maj månad som följer på det år som statistikförs. Statistikrapporten Konsumtion av alkoholdrycker publiceras endast på THL:s webbplats på adressen www.thl.fi/statistik/alkoholkonsumtion.

Uppgifterna om konsumtionen av alkoholdrycker publiceras även årligen i Statistisk årsbok om alkohol och narkotika som THL ger ut. En webbversion av publikationen finns på <http://www.thl.fi/arsbokomalkohol>. Konsumtionsuppgifterna publiceras också i THL:s Statistisk årsbok om social- och sjukvården, Statistikcentralens statistiska årsbok och Alkos verksamhetsberättelse. Konsumtionsuppgifterna överlämnas till Eurostats, EU:s, OECD:s och WHO:s databaser samt till nordiska och andra internationella databaser, register och publikationer.

Vissa av uppgifterna i statistiken över alkoholkonsumtionen kan också tas fram genom statistik- och indikatorbanken SOTKANet på adressen www.sotkanet.fi. Uppgifterna i SOTKANet kan granskas på alla områdesnivåer utgående från kommunindelningen. SOTKANet kan uppgifterna granskas som tidsserie från och med 1990. Därför redovisas uppgifterna i SOTKANet enligt den nuvarande kommunindelningen. Indikatorerna hittas med hjälp av till exempel referensordet "alkoholkonsumtion".

6. Uppgifternas jämförbarhet

Uppgifter om den registrerade konsumtionen av alkoholdrycker finns att tillgå från år 1932. Konsumtionsstatistiken för åren 1932–1994 har utarbetats av Alko Ab och sedan 1995 har konsumtionsstatistiken utarbetats i samarbete mellan THL (fram till 2008 Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes) och Valvira (fram till 2008 Produkttillsynscentralen). Konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker från 1932 framåt tillhandahålls av THL. Statistiken Alkoholkonsumtion har publicerats som en del av Finlands officiella statistikföring sedan år 1932.

Uppgifter om den oregistrerade konsumtionen av alkoholdrycker finns att tillgå från år 1959. Fram till 1992 byggde de på separata undersökningar samt på dryckesvaneundersökningar som gjordes vart åttonde år med början år 1968. Mellanåren har uppskattats genom interpolation. Vid mellanutvärderingarna har också separata undersökningar om den oregistrerade alkoholkonsumtionen använts. Från 1992 till 2004 baserade sig uppgifterna om resandeförsäljning av alkoholdrycker på de studier som TNS Gallup, tidigare Suomen Gallup, genomförde årligen. Sedan 2005 har uppgifterna om resandeförsäljning samlats in varje vecka.

7. Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker är en del av den etablerade statistikföringen. Den dryckklassificering som används i statistiken över alkoholkonsumtionen följer tulltariffen och motsvarar den klassificering som används i internationell statistikföring. Den motsvarar även den inom EU:s statistikväsende bekräftade versionen av den internationellt godkända COICOP-klassificeringen. Klassificeringen har preciserats ytterligare med tanke på den nationella användningen. Statistiken omfattar alla alkoholdrycker som är avsedda att förtäras och innehåller över 2,8 volymprocent etylalkohol. Beräkningen av statistiken om konsumtionen av alkoholdrycker bygger på riksomfattande statistikpublikationer och register som THL, Valvira och Alko Ab samlat in.

8. Specialfrågor i anslutning till statistiken för 2013

Konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker presenteras från och med denna statistikrapport i "liter per invånare 15 år och över". I statistikrapporterna från tidigare år presenteras konsumtionsstatistiken i "liter per invånare". Syftet med förändringen är att förbättra jämförbarheten på internationell nivå. Exempelvis WHO rapporterar i sina databaser alkoholkonsumtionen i olika länder i "liter per invånare 15 år och över", på samma sätt som de övriga nordiska länderna.

Under de senaste decennierna har man i statistikrapporterna och Statistisk årsbok om alkohol och narkotika presenterat konsumtionsstatistiken för alkoholdrycker i både "liter per invånare" och "liter per invånare 15 år och över". I statistik- och indikatorbanken SOTKANet på adressen www.sotkanet.fi finns också uppgifter om konsumtionen av alkoholdrycker i "liter per invånare 18 år och över".

Under de senaste åren har det blivit allt svårare att presentera utvecklingen av totalkonsumtionen av alkoholdrycker på grund av lagringen av alkoholdrycker med anknytning till höjningarna av alkoholskatten i början av året. Statistikföringssättet som används i Finland gör att de alkoholdrycker som detaljhandeln och restaurangerna lagrar före en skattehöjning betraktas som konsumerade när de levereras till detaljhandeln från tillverkarna, partiförsäljarna och importörerna. Med andra ord ingår de alkoholdrycker som lagrats i december 2013 i den registrerade alkoholkonsumtionen för 2013, även om de säljs till konsumenterna först under 2014.

Jämförelsen av konsumtionen av alkoholdrycker under 2012 och 2013 försvåras ytterligare av att den höjning av alkoholskatten som gjordes i januari 2012 medförde att lagren av alkoholdrycker ökades 2011. När dessa drycker sedan såldes till konsumenterna och konsumerades under 2012 inverkade de inte på

konsumtionssiffrorna för 2012, eftersom de redan ingick i konsumtionssiffrorna för 2011. Förenklat kan man säga att ökningen av totalkonsumtionen av alkohol drycker under 2011 i själva verket var en ökning av lagren och att den kraftiga minskningen av totalkonsumtionen under 2012 delvis kan förklaras med att lagren av alkohol drycker från 2011 konsumerades 2012.

Quality description for the statistics on Alcoholic beverage consumption

1. Relevance of statistical data

The statistics on Alcoholic beverage consumption contain information on documented alcohol consumption in Finland and an estimate of undocumented consumption. Documented consumption of alcoholic beverages comprises retail sales and licensed serving in restaurants in Finland. Undocumented consumption is estimated annually on the basis of surveys. Undocumented consumption includes alcohol imports by passengers, illegal alcohol imports, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland, minus the alcoholic beverages purchased in Finland by foreigners.

The statistics are used for decision-making, research and alcohol policy planning, as well as in international comparisons and databases (EU, OECD, Eurostat, Nordic countries). The statistics on retail sales of alcoholic beverages also form part of the retail sales statistics and the turnover of trade statistics compiled by Statistics Finland. Alcoholic beverage consumption statistics enable alcohol consumption trends to be monitored in the whole country and also at regional level.

Data collection for the statistics on Alcoholic beverage consumption is based on the Statistics Act (280/2004), the Act on the National Institute for Health and Welfare (668/2008), the Act on the National Supervisory Authority for Welfare and Health (669/2008) and the Alcohol Act (1143/1994).

2. Description of methods

Documented consumption

The statistics on Alcoholic beverage consumption are based on data on the sales and deliveries of alcoholic beverages. These data include the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and grocery shops selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Data on the sales and deliveries of alcoholic beverages are derived from the register of the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) and are available in both in litres and in litres of pure alcohol. The product register maintained by Valvira contains information on all alcoholic beverages on sale in Finland.

It gives the following information on each product:

- importer
- producer
- country of origin
- product name
- product number
- product group
- alcohol content as specified on product label
- net content as specified on product label
- type of package
- level of original gravity in % by weight (only beers)
- quality classification codes (only grape wines)

THL calculates alcoholic beverage consumption by beverage type. Documented consumption is calculated separately for retail sales and licensed serving.

Undocumented consumption

Data on undocumented consumption derives mainly from surveys performed by TNS Gallup and, in part, from THL's Drinking Habits Survey. Alcohol imports by passengers are surveyed weekly through phone interviews conducted by TNS Gallup; a random sample of 500 people over the age of 15 are interviewed each week. Interviews focus on alcohol imports during the two weeks preceding the interview. The data on legal and illegal home preparation and use of alcohol surrogates are estimates on the basis of TNS Gallup's

surveys. Data on the amounts of alcohol consumed by Finns outside Finland are estimated on the basis of the Drinking Habits Survey conducted by the THL's Alcohol and Drugs Unit at eight-year intervals, and on the basis of trends in passenger numbers.

3. Correctness and accuracy of data

The alcoholic beverage consumption data are accurate and correct insofar as they have been reported correctly and accurately by Valvira, Alko Inc., and licensed restaurants. Logical check-ups are carried out on the data at the calculation stage by comparing them to data from previous years. If an error is suspected, the data are checked together with Valvira, Alko Inc., Statistics Finland and licensed restaurants.

It is possible that after reporting the data Valvira receives minor corrections from wholesalers concerning data on the alcoholic beverages delivered to licensed restaurants and retail outlets. These corrections are, however, not included in the statistics if they arrive after the consumption data are calculated at THL in March.

The correctness and accuracy of the data on undocumented alcohol consumption depend on the validity and reliability of the surveys performed by TNS Gallup and of THL's Drinking Habits Survey. Logical check-ups are carried out on the data at the calculation stage by comparing them to previous data. If an error is suspected, the data are checked. In addition, the logic of the data is checked by comparing the amounts of alcohol that Finns report importing from Estonia with Estonian estimates of alcohol purchases made by Finns in Estonia. Data on illegal imports are examined in proportion to the amounts of alcohol seized by customs.

4. Timeliness and promptness of published data

Valvira collects data on the sales and deliveries of alcoholic beverages on a monthly basis. Sales and delivery data are published within about two months following the end of the statistical reference period. Data on alcoholic beverage consumption are collected and calculated on a monthly basis. Data on alcoholic beverage consumption in litres and in litres of pure alcohol are published annually at the latest in May following the statistical reference year.

TNS Gallup collects data on passenger imports on a weekly basis. Until spring 2013, Valvira published data on passenger imports, home preparation and smuggling at the end of February following the statistical reference year. THL will publish all data on passenger imports of alcoholic beverages as of spring 2013. The data are published three times a year.

5. Accessibility and transparency of data

The annual statistics on Alcoholic beverage consumption are published once a year in the form of statistical report at the latest at the end of May following the statistical reference year. The statistical report Alcoholic beverage consumption is published only on THL's website at www.thl.fi/en_US/web/en/statistics/topics/alcohol_and_addiction/alcohol/alcoholconsumption.

Alcoholic beverage consumption data are also published in the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics, an online publication by THL available at www.thl.fi/paihdetilastollinenvuosikirja. Consumption data are also published in the Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care published by THL, the Statistical Yearbook of Finland, published by Statistics Finland, and the annual report of Alko Inc. The consumption data are sent to various international databases, registers and publications (Eurostat, EU, OECD, WHO, Nordic countries, etc.).

Some information provided in the statistical report can also be found in the SOTKANet Statistics and Indicator Bank at www.sotkanet.fi. SOTKANet data can be examined at regional level, based on the current administrative division into municipalities. SOTKANet data can be examined in the form of a time series from 1990 onwards. The data in SOTKANet have, therefore, been reported based on the municipal division of the current statistical year. The indicators can be accessed by searching with the keyword 'alcohol consumption', for instance.

6. Comparability of statistical data

Data on the documented consumption of alcoholic beverages are available from THL, from 1932 onwards. The 1932–1994 consumption statistics were compiled by Alko Inc.; from 1995 onwards they have been prepared jointly by THL (STAKES through 2008) and Valvira (the Product Control Agency through 2008). Alcoholic beverage consumption statistics from 1932 onwards are available from THL. Since 1932, the Alcohol Consumption statistics have been published as part of the Official Statistics of Finland.

Data on the documented consumption of alcoholic beverages are available from THL, from 1959 onwards. Up until 1992, the data are based on separate studies as well as on the Drinking Habits Surveys conducted at eight-year intervals, beginning in 1968. The intermediate years were estimated by interpolation. In addition, separate studies on undocumented alcohol consumption were used in the estimations. In 1992–2004 the data on passenger imports were based on annual surveys carried out by TNS Gallup (previously Suomen Gallup). Since 2005 the data on passenger imports have been collected on a weekly basis.

7. Clarity and consistency

The statistics on Alcoholic beverage consumption are a part of the established production of statistics. The classification of beverages used in the statistics on Alcoholic beverage consumption is based on the customs tariff and corresponds to the classifications used in international statistics. The classification also corresponds to a version of the internationally approved COICOP classification that has been adopted by the statistical authorities of the EU. The classification has been further specified for national use. The statistics cover all alcoholic beverages intended for consumption and containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol. The calculations are mainly based on national statistics and registers collected by THL, Valvira, and Alko Inc.

8. Special issues concerning the 2013 statistics

Data on consumption of alcoholic beverages are, for the first time, reported as "litres per person aged 15 years or older". In earlier statistical reports consumption was reported as "litres per capita". The revision was made in order to improve the international comparability of the statistics. For example, WHO databases report alcohol consumption as "litres per person aged 15 years or older". The other Nordic countries too report alcohol consumption in this way.

In recent decades, the statistical reports on alcohol consumption and the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics have reported consumption as "litres per capita", instead of "litres per person aged 15 years or older". The SOTKANet Statistics and Indicator Bank, at www.sotkanet.fi, reports alcohol consumption even as "litres per person aged 18 years or older".

In recent years, descriptions of the total consumption of alcoholic beverages have been affected by year-end stockpiling of alcoholic beverages in anticipation of tax raises the following year. In the Finnish statistics, alcoholic beverages are reported as consumed the year they were sold and delivered by producers, wholesalers and importers to retail outlets and licensed restaurants. In other words, the alcoholic beverages bought in and stocked up in December 2013 are included in the 2013 statistics on documented alcohol consumption, although they are not sold to consumers until 2014.

Comparing alcohol consumption in 2012 and 2013 is difficult because a lot of alcoholic beverages were bought in and stocked up in 2011 in anticipation of the tax raise in January 2012. This means that although these beverages were sold to consumers in 2012, they are not included in the 2012 consumption data. Instead, they are reported in the consumption data for 2011. In other words, the 2011 growth in total consumption of alcoholic beverages is, in fact, an increase in stockpiling, and the consumption of these stocks the following year explains in part the 2012 plunge in total consumption.